

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

DATUM

Tisdagen den 5 december 2023, klockan 08.30 – 15.00.

PLATS

Kommunkontoret, sammanträdesrum **Skållerud**

Ledamöter

Ludwig Mossberg, ordf. (M)
Daniel Jensen, 1:e vice ordf. (KD)
Ulf Rexefjord, 2:e vice ordf. (SD)
Karin Nodin (C)
Michael Melby (S)

Ersättare

Patrik Tellander (M)
Jörgen Eriksson (KIM)
Liselott Hassel (SD)
Peter Ljungdahl (C)
Olof Sand (S)

Övriga

Karl-Olof Petersson kommunchef
Wilhelm Bodmark Kommunsekreterare

- Sammanträdet öppnas
- Upprop samt anmälan om tjänstgörande ersättare
- Val av justerare – Karin Nodin (C)
Val av ersättare för justerare – Michael Melby (S)
- Tidpunkt för protokollets justering – 11 december 2023, klockan 10.00

Ärenden

Nr	Rubrik	Kommentar	Kl.	Sida
1	Information från Västra Götalandsregionen angående Naturbruksavtalet	Anders Carlberg	08.35	s.3
2	Näringslivsfrågor	Viktor Weiberg	08.55	s.4
3	Riktlinjer för krisberedskap i Melleruds kommun	Anna Granlund	9.10	s.5
4	Kommunens behörighet att begära sändning av VMA	Anna Granlund		s.13
5	Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023	Anna Granlund		s.28
6	Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2024-2026	Anna Granlund		s.35
7	Samhällsbyggnadsfrågor	Magnus Olsson Caroline Falk	9.40	s.54
8	Byggnadsnämndens taxor	Suzanne Håkansson	10.15	s.55
9	Kommunstyrelsens detaljbudget och nämndmål	Lena Francke Lotten Nilsson	10.25	s.59
10	Fyrbodals delårsbokslut	Elisabeth Carlstein	10.45	s.67

11	Revidering av anvisningar för kontokort	Elisabeth Carlstein	10.50	s.72
12	Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2024	Elisabeth Carlstein	10.55	s.80
13	Information från ekonomichefen	Elisabeth Carlstein	11.05	s.101
14	Lägesrapportering – Införande av språkkrav för anställning i Melleruds kommun	Ulrika Granat Tanja Matsson	11.20	s.102
15	Lägesrapportering – Revidering av Melleruds kommuns integrationspolicy (Policy för social hållbarhet)	Tanja Matsson Ulrika Granat	11.35	s.103
16	Svar på motion om utredning av möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom Socialförvaltningen	Jenny Adamsson	11.50	s.104
17	Svar på återremiss - Rapportering av avtalssamverkan 2023	Wilhelm Bodmark	12.00	s.111
18	Finansiering ur föfogandeanslaget	Lotten Nilsson		s.127
19	Förslag om revidering av Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning	Wilhelm Bodmark	12.05	s.129
20	Information från kommunchefen			s.133
21	Information från ledamöter		12.30	s.134
22	Företagsbesök	Hilmér Lantbruk AB	13.30	s.135

Ordföranden
Ludwig Mossberg

/

Kommunsekreterare
Wilhelm Bodmark

ÄRENDE 1

Information från Västra Götalandsregionen angående Naturbruksavtalet

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner informationen.

Sammanfattning av ärendet

Anders Carlberg från Västra Götalandsregionen redogör kort om status i arbetet med Naturbruksavtalet i Västra Götaland.

ÄRENDE 2

Tillväxt- och näringslivsfrågor

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Tillväxtchefen redogör för aktuella tillväxt- och näringslivsfrågor.

ÄRENDE 3

Dnr KS 2023/405

Riktlinje för krisberedskap i Melleruds kommun**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Fastställa riktlinje för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande förslag föreslås utgöra Mellerud kommuns styrdokument enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2023.

Enligt överenskommelsen ska kommunerna ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Dokumentet ska fastställas av kommunfullmäktige enligt nuvarande överenskommelse.

Från 2024 kommer en ny överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Samtidigt utreds lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Detta innebär att förändringar inom området kan komma kommande år. För att inte tappa fart i arbetet är det fortsatt viktigt att ha rubricerat dokument.

Kommunen har även en ny struktur för styrande dokument. Förslaget är därför att knyta an denna riktlinje till säkerhetspolicyn. Även kommunens bolag ska följa relevanta styrande dokument som detta bör anses vara.

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinje för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun/Reglemente för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun antaget av KF 2021-11-17 med spåra ändringar
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Reglemente-Riktlinje för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun

Detta är Melleruds kommuns styrdokument enligt överenskommelsen om kommunernas krisberedskap 2019-2022/2024-2026. Riktlinjerna utgår från säkerhetspolicyn.

Övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden

Arbetet ska ta sin utgångspunkt i kommunens uppgifter med krisberedskap som framgår av lagen om extraordinära händelser (LEH) och överenskommelsen om kommunernas krisberedskap. Arbetet ska präglas av hög användbarhet. Behovet av krisberedskap och att hitta lösningar i vardagen som även fungerar vid samhällsstörningar ska genomsyra kommunens samhällsviktiga verksamheter. Där det är möjligt ska arbetet med krisberedskap även kunna användas inom beredskapsplaneringen.

Övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund

Nedan anges rollerna inom krisberedskapsarbetet samt vilken funktion som beslutar om respektive dokument.

Fullmäktige

- ~~Fastställer kommunens styrdokument för krisberedskap för mandatperioden.~~
- ~~Fastställer reglemente för krisledningsnämnden för varje mandatperiod.~~

Kommunstyrelsen

- Fastställer riktlinjer för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun.
- Fastställer för varje ny mandatperiod en risk- och sårbarhetsanalys enligt LEH.
- Fastställer ett dokument med åtgärder mot bakgrund av kommunens risk- och sårbarhetsanalys.
- Svarar för att perspektivet geografiskt områdesansvar beaktas vid planering av kommunens krisberedskap.
- Svarar för att krisledningsnämnden får den utbildning och övning som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter vid extraordinära händelser.
- Svarar för årlig uppföljning och rapportering enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter om risk- och sårbarhetsanalyser.
- Har motsvarande ansvar som nämnder, enligt nedan, inom eget ansvarsområde.

Kommunchefen

- Fastställer för varje mandatperiod en plan för hantering av extraordinära händelser enligt LEH.
- ~~Svarar för att samverkan sker inom det geografiska området.~~
- Fastställer plan för utbildning och övning för mandatperioden.
- Med stöd av säkerhetschefenssamordnaren, svarar för att upprätta och avge lägesrapporter vid samhällsstörningar till den myndighet regeringen bestämmer.
- Kan sluta avtal för drift och underhåll av anläggningar för utomhusvarning.

Nämnder¹

Ska arbeta för att minska sårbarheten och öka hanteringsförmågan inom eget verksamhetsområde i syfte att alltid kunna bedriva samhällsviktig verksamhet.

- Ska inför varje ny mandatperiod fastställa en risk- och sårbarhetsanalys för den egna verksamheten. Uppgiften behöver inte innebära att en helt ny analys ska tas fram utan den befintliga kan revideras. Analysen ska genomsyras av målen för kommunens RSA och vara samordnade till form och innehåll.
- Kommunens och nämndens RSA ska användas som underlag för att utveckla respektive verksamhets krisberedskap. I uppgiften ingår också att verkställa åtgärder mot bakgrund av kommunens risk- och sårbarhetsanalys med uppdrag till nämnden.
- Förvaltningen ska vara representerad i arbetet med kommunens RSA.
- Svarar för att det finns kontinuitetsplaner för nämndens samhällsviktiga verksamheter för att dessa ska kunna upprätthållas vid samhällsstörningar.
- Förvaltningen ska genomföra minst en utbildning eller övning per år, antingen på egen hand eller i samverkan med annan verksamhet.

Säkerhetschefensamordaren

- Samordnar kommunens arbete med krisberedskapsuppgifterna.
- Stödjer kommunens förvaltningar, bolag och kommunalförbund i det praktiska arbetet med krisberedskap.

Bolag

Med bolag avses Melleruds bostäder. Styrelsen ansvarar för att:

- Inför varje ny mandatperiod fastställa en risk- och sårbarhetsanalys för den egna verksamheten. Uppgiften behöver inte innebära att en ny analys ska tas fram utan den befintliga kan revideras. Analysen ska genomsyras av målen för kommunens RSA och vara samordnade till form och innehåll.
- Bolagets **och kommunens** RSA ska användas som underlag för att utveckla verksamhetens krisberedskap. I uppgiften ingår också att verkställa åtgärder mot bakgrund av kommunens risk- och sårbarhetsanalys med uppdrag till bolaget.
- Ska vara representerad i arbetet med kommunens RSA.
- Svarar för att det finns kontinuitetsplaner för bolagets samhällsviktiga verksamheter för att dessa ska kunna upprätthållas vid samhällsstörningar.
- De anställda genomför minst en krisberedskapsutbildning eller -övning per år, antingen på egen hand eller i samverkan med annan verksamhet.

Kommunalförbund

Med kommunalförbund menas Dalslands miljö- och energiförbund (DEMF) och Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund (NÄRF).

- Ska inför varje ny mandatperiod fastställa en risk- och sårbarhetsanalys för den egna verksamheten. Arbetet ska utgå från medlemskommunernas mall för RSA. Förbundets RSA ska användas som underlag för att utveckla verksamhetens krisberedskap.

¹ Observera att kommunstyrelsen också omfattas av kraven på nämnd.

- Förbundet ska vara representerade i arbetet med medlemskommunens RSA.
- Svarar för att det finns kontinuitetsplaner för förbundets samhällsviktiga verksamheter samt att dessa ska kunna upprätthållas vid samhällsstörningar.
- Ska genomföra och utvärdera minst två krisledningsövningar per mandatperiod samt delta i relevanta utbildningar och övningar som kommunen bjuder in till.
- Verksamheten ska ha en utsedd kontaktperson för krisberedskapsfrågor.
- Planeringen för hur förbundet ska arbeta vid extraordinära händelser ska inkludera
 - Hur verksamheten ska leda sin verksamhet.
 - Framtagande av lägesbild samt medverkan i kommunens samlade lägesbild.
 - Hur samordning och inriktning med kommunens centrala krisledning ska ske.
 - Förmåga att kunna skicka och ta emot en samverkansperson till medlemskommunerna.
- Räddningstjänstförbundet svarar för att ta fram planer för hantering av stora olyckor som identifierats inom riskanalysen enligt LSO.

Övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys (RSA)

- Representanter från kommunens förvaltningar, bolag och kommunalförbund ska medverka i arbetet med kommunens RSA. Även experter och samverkande aktörer kan göras delaktiga.
- Kommunens arbete med att ta fram samt rapportering av sin RSA ska göras enligt föreskriften MSBFS 2015:5. ~~Utgångspunkten är kommunens skyddsvärden.~~
- Kommunchefen är processägare för kommunens RSA-arbete. Säkerhetschefsamordnaren processleder det praktiska arbetet.
- Första året under ny mandatperiod ska en risk- och sårbarhetsanalys för kommunen tas fram. Arbetet kan med fördel ske i samverkan med Dalslandskommunerna.
- Erfarenheter från inträffade händelser i egen kommun och erfarenheter från övningar ska utgöra underlag vid revidering av kommunens RSA.
- I samband med att kommunens krisledningsorganisation har varit aktiverade ska händelsen utvärderas.
- Resultaten från nämnder, förbund och bolags RSA:er ska omhändertas inom respektive verksamhet. Behov av åtgärder som inte ryms inom nämnden eller styrelsens mandat ska lyftas in i kommunens RSA. Förslag till åtgärder i kommunens RSA ska omvandlas till förslag till beslut om åtgärder och fastställas av kommunstyrelsen. ~~Beslutade åtgärder läggs in i kommunens ordinarie styr- och ledningssystem.~~

Kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar

- Kommunen identifierar samhällsviktiga verksamheter och risker inom kommunens geografiska område genom att arbeta med risk- och sårbarhetsanalysen utifrån föreskriften MSBFS 2015:5.
- Kommunen driver Dalslands krishanteringsråd tillsammans med kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål. Syftet är att verka för samordning av planering och hantering inför fredstida kriser inom det lokala geografiska områdesansvaret. Målgruppen är främst offentliga aktörer, större företag och frivilligorganisationer.
- Under mandatperioden ska kommunen utveckla relationerna med och formerna för samverkan med det lokala näringslivet som bedriver samhällsviktig verksamhet vid

- fredstida kriser. ~~Kommunen ska ta initiativ till att en lista med företagens inriktnings- och samordningskontakter (ISK) ställs samman.~~
- Kommunen ska informera lokala företag och allmänhet om vikten av att de har en egen beredskap vid samhällsstörningar genom olika kommunala forum.
 - Dalslandskommunerna ska ~~implementerata fram en gemensam beskrivning för en gemensamma-en~~ inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) på lokal nivå i syfte att verka för samordning av olika aktörers åtgärder. ~~Med gemensam funktion~~~~På så vis~~ underlättas samverkan mellan kommunerna under händelser samt kan kommunerna stötta varandra vid behov. ~~Hur kommunen ska arbeta inom ISF-funktionen ska framgå av plan för extraordinära händelse.~~
 - Under mandatperioden ~~ska kommunerna verka för att enas kring användning av gemensamt kartunderlag och referenssystem vid ledning av samhällsstörningarna metodiken för framtagande av lägesbild och lägesanalys utvecklas mellan Dalslandskommunerna.~~
 - Vid planering av samordning av information till allmänhet och media utgör *Kriskommunikationssamverkan i Västra Götalands län - inriktning och rutiner* och *När de ordinarie kanalerna inte fungerar eller räcker till - en vägledning* två utgångspunkter.
 - Kommunens förberedelser inför extraordinära händelser ska ske i samverkan med närliggande kommuner och relevanta aktörer utanför det egna geografiska området. Med närliggande kommuner avses Dalslandskommunerna samt kommuner med gemensamt ägande eller riskbild. Med samverkan menas att styrande dokument, planer, funktioner, begrepp och materiel med mera så långt som möjligt är enhetliga, med möjlighet till lokala anpassningar där det är nödvändigt.
 - Berörda kommuner ska säkerställa att Viktigt meddelande till allmänheten (VMA) kan sändas via anläggningar för utomhusvarning genom att ljudsändare underhålls.
 - Under mandatperioden ska kommunen, i samverkan med räddningstjänsten, ta fram en rutin för kommunikation av VMA² till allmänheten.

Planering

Under mandatperioden ska kommunen ~~genomföra den planering avseende krisberedskap som framkommit genom arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen.ta fram eller uppdatera följande planer.~~ Inriktningen är att Dalslandskommunerna ~~samverkar vid genomförandet av aktiviteterna ska eftersträva liknande utformning av planerna~~ under förutsättning att det är effektivt.

Planering	År	Ansvarig	Kommentar
Plan för extraordinära händelser	2019	Kommunchef	
Nödsvattenplan	2020	Kommunstyrelsen	Påbörjad
Evakueringsplan	2021	Kommunchef	Påbörjad
Utbildnings- och övningsplan	2020, 2021, 2020	Kommunchef	
Kontinuitetsplanering för samhällsviktig verksamhet	2021	Respektive förvaltningschef	
Krisstöd (posom)	2020	Kommunchef	
Beredskapsplan för dammhaveri och översvämning	2022	Kommunstyrelsen	

² Viktigt meddelande kan sändas via ljudsändare, radio, tv, SMS och vissa appar.

Inriktning för kommunens arbete vid samhällsstörningar och extraordinära händelser De övergripande målen för kommunens arbete vid samhällsstörningar är att

- värna befolkningens trygghet och säkerhet.
- bedriva egen samhällsviktig verksamhet i så normal omfattning som möjligt. En anpassning till läget ska fortlöpande ske. Särskild hänsyn ska visas människor i behov av stöd.
- minimera negativa konsekvenser för samhället och den enskilde.
- tidigt få kännedom om och överblicka samhällsstörningar och extraordinära händelser.
- ge samordnad information till beslutsfattare, anställda, allmänhet och media som de behöver för att hantera den uppkomna situationen.
- värna grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. • ha en ledningsorganisation med förmåga att utifrån rådande omvärldsläge utöva ledning och effektiv samordning i kommunen med uthållighet över tid.
- vidmakthålla förtroendet för kommunen och dess verksamheter.
- kommunens arbete präglas av helhetssyn, perspektivförståelse, medvetet beslutsfattande, proaktivitet och samtidighet

Ekonomi

Kommunens ersättning för uppgifterna enligt överenskommelsen ska nyttjas enligt MSB:s principer [och anvisningar](#) för hur statsbidraget får användas. Åtgärder som behövs och ligger utanför finansieringsprinciperna finansieras av kommunen i särskild ordning.

Årlig planering

Den mer detaljerade planeringen sker genom årlig verksamhetsplanering, som beslutas av [kommunchefen och läggs in i kommunens styr- och ledningssystem](#).

[Kommunstyrelsens ska ange vilket år åtgärderna ska genomföras i dokument med åtgärder mot bakgrund av RSA:n.](#)

Årlig uppföljning

Arbetet med krisberedskap följs upp i samband med kommunens obligatoriska årsrapporteringen.

Styrande dokument för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun 2024-2026

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer riktlinje för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande förslag föreslås utgöra Mellerud kommuns styrdokument enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2023.

Enligt överenskommelsen ska kommunerna ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Dokumentet ska fastställas av kommunfullmäktige enligt nuvarande överenskommelse.

Från 2024 kommer en ny överenskommelse mellan Sveriges Kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Samtidigt utreds lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Detta innebär att förändringar inom området kan komma kommande år. För att inte tappa fart i arbetet är det fortsatt viktigt att ha rubricerat dokument.

Kommunen har även en ny struktur för styrande dokument. Förslaget är därför att knyta an denna riktlinje till säkerhetspolicyn. Även kommunens bolag ska följa relevanta styrande dokument som detta bör anses vara.

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinje för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun
- Reglemente för krisberedskapsarbete i Melleruds kommun antaget av KF 2021-11-17 med spåra ändringar
- Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023 (MSB 2022-15507 och SKR 2022/00754)

Beskrivning av ärendet

Kommuner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer. Därigenom ska kommunen också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Detta framgår av lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har tecknat en överenskommelse som preciserar målen för kommunernas arbete och ersättningen för uppgifterna i lagen.

Enligt överenskommelsen ska kommunen ta fram ett styrdokument för kommunens arbete med krisberedskap. Styrdokumentet ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap under mandatperioden och innehålla:

- övergripande styrning av arbetet med krisberedskap i kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.
- kommunens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalys.

- kommunens ambitioner i arbetet med sitt geografiska områdesansvar.
- vilken planering avseende krisberedskap inom olika områden som kommunen ska ta fram eller uppdatera under mandatperioden.

Styrdokumentet syftar till att skapa en strategisk inriktning för arbetet med krisberedskap. Det syftar även till att, där det behövs, utveckla den kommunala styrningen av arbetet med krisberedskap så att det i större utsträckning involverar kommunala förvaltningar, bolag och kommunalförbund.

Detta styrdokument har reviderats i samverkan, genom säkerhetssamordnarnätverket i de fem Dalslandskommunerna.

Karl-Olof Petersson
Kommunchef

Anna Granlund
Säkerhetschef och förvaltningssamordnare
0530-181 18
anna.granlund@mellerud.se

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen Västra Götaland
Nämndernas diarium
Kommunens helägda bolag
Kommunalförbund

ÄRENDE 4

Dnr KS 2023/564

Kommunens behörighet att begära sändning av VMA**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. komplettera kommunstyrelsens reglemente om behörighet att begära sändning av VMA.
2. under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att komplettera kommunstyrelsens reglemente att begära sändning av VMA beslutar kommunstyrelsen revidera styrelsens delegeringsregler enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Den 1 januari 2024 införs en ny lag som reglerar systemet Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Förändringen leder till att kommuner och regioner behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommuner och regioner behöver även lägga till detta i delegationsordningen.

I förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten anges att kommunen får begära sändning av ett VMA. I förarbetena framgår att kommunen ska kunna göra detta utifrån flera olika kommunala uppdrag, dels i samband med kommunal räddningstjänst enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), dels vid andra typer av kriser och situationer där kommunen behöver agera utifrån uppdraget i LEH.

Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning.

Kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA kan också behöva tillämpas vid kriser och allvarliga situationer trots att räddningstjänst inte föreligger, till exempel utifrån kommunens ansvar och uppdrag enligt lagen om extraordinära händelser. Därför behöver kommunen ha förmåga att fatta beslut om att begära sändning av ett VMA även vid sådana situationer. Behörigheten behöver delegeras till den eller de inom kommunen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation.

Efter information från och dialog med Sveriges Kommuner och Regioner föreslås att uppgiften att begära sändning av VMA inom kommunen läggs in i kommunstyrelsens reglemente och kan delegeras vidare genom delegationsordningen till befattningshavare som skyndsamt kan göra begäran.

Beslutsunderlag

- Förslag – komplettering kommunstyrelsens reglemente & komplettering av kommunstyrelsens delegeringsregler
- [Information från SKR] Ny lag om viktigt meddelande till allmänheten – kommuners behörighet att begära sändning av ett VMA, publicerad 6 november 2023
- Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten & Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Komplettering av kommunstyrelsens reglemente, antaget av KF den 25 januari 2023, § 4

Beslutsområden

4 §

a) I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår att leda och samordna den kommunala servicen innebärande bland annat

[21. begära sändning av viktigt meddelande till allmänheten.](#)

Revidering av kommunstyrelsens delegeringsordning, antagen av KS den 16 augusti 2023, KS § 149

2.2 Extraordinära händelser

Typ av ärende	Delegat	Typ av beslut
Beslut att begära VMA enligt lagen (2023:407) och förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänhetensändning av informationsmeddelande vid extraordinär händelse	Kommunchef, säkerhetschef eller dennes ersättare	Beslut Verkställighet

Publicerad 6 november 2023

Viktigt meddelande till allmänheten – kommuners och regioners behörighet att begära sändning av ett VMA

Vid årsskiftet 2023/2024 införs en ny lag som reglerar systemet Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Den nya lagen tydliggör hur systemet ska fungera och reglerar ansvarsförhållandena mellan systemets olika aktörer.

Förändringen leder till att kommuner och regioner behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommuner och regioner behöver även lägga till detta i delegationsordningen.

Bakgrund

Varningssystemet Viktigt Meddelande till Allmänheten (VMA-systemet) syftar till att varna och ge vägledande information vid olyckor, svåra störningar i viktiga samhällsfunktioner och andra allvarliga händelser. VMA-systemet har vuxit fram över tid och har fram till nu i stora delar reglerats genom överenskommelser och avtal.

Från och med den 1 januari 2024 regleras tillämpningen av VMA-systemet genom en ny lag med tillhörande förordning och föreskrifter. Den nya lagen, lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten, reglerar bland annat vem som får begära sändning, hur sändning ska begäras och genomföras samt ansvarsfördelning för sändningen.

Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten, Sveriges riksdag

I lagen anges att regeringen får begära sändning av VMA och att regeringen även får meddela föreskrifter om vilka andra aktörer som ska få denna behörighet. I förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten anges därför att ett antal ytterligare myndigheter får begära sändning av VMA, däribland kommuner och regioner. Det framgår också att Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) får meddela ytterligare föreskrifter och i enskilda fall besluta om ytterligare aktörer som får begära sändning av VMA.

Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten, Sveriges riksdag

VMA vid fara för liv eller hälsa eller omfattande skada på egendom eller miljö

En sändning av ett VMA får begäras när det finns fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö, om meddelandet omedelbart behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa faran eller skadan.

I utredningsuppdraget och i förarbetena till den nya lagen om VMA framgår att utgångspunkten är att översynen ska utgå från nuvarande system och att tyngdpunkten ska ligga på att skapa en mer samlad och överskådlig reglering. Systemet ska således även fortsättningsvis utgå från situationer då det är bråttom med att nå ut med information om att det föreligger fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö. Det framgår också att räddningschef och räddningsledare inom den kommunala räddningstjänsten, som idag är den aktör som begär den absoluta merparten av de VMA som sänds, även i fortsättningen ska ha samma möjlighet för detta. Räddningschefen behöver därför kunna begära sändning av VMA även när den nya lagen har trätt i kraft.

Fler behöver behörighet att kunna begära VMA

I förarbetena framgår vidare att lagens tillämpningsområde även omfattar andra situationer utöver räddningstjänstens insatser och berör därför kommuner och regioner på flera sätt. Det leder till att fler behöver få behörighet att begära sändning av VMA, till exempel smittskyddsläkare i regionerna samt vissa beslutsfattare inom kommuner och regioner utifrån respektive ansvarsområden vid kriser och höjd beredskap enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

VMA-systemet ger långtgående möjligheter att kommunicera med hela eller delar av landets befolkning via ett flertal olika kanaler. Det behöver tillämpas med omsorg och enbart användas i de tidskritiska situationer där konkret fara föreligger och ett meddelande måste nå ut snabbt. En felaktig varning eller missledande information kan få allvarliga konsekvenser för både individer och samhället i stort. Att allmänheten kan lita på den information som sänds som ett VMA är av central betydelse för systemet. Därför behöver kommuner och regioner vara restriktiva och noggranna med hur beslutanderätten om att begära sändning av VMA fördelas inom organisationen.

Kommunernas behörighet att begära VMA

I förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten anges att kommunen får begära sändning av ett VMA. I förarbetena framgår att kommunen ska kunna göra detta utifrån flera olika kommunala uppdrag, dels i samband med kommunal räddningstjänst enligt lag (2003:778) om skydd mot

olyckor (LSO) och dels vid andra typer av kriser och situationer där kommunen behöver agera utifrån uppdraget i LEH.

Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning. Delegering behöver ske dels till räddningschefen och dels till den eller de inom kommunen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation.

Delegation till räddningschefen

Eftersom det är lagstiftarens avsikt att kommunen ska ha behörighet att begära sändning av VMA inom ramen för sitt uppdrag att bedriva räddningstjänst enligt LSO så behöver denna behörighet delegeras direkt till räddningschefen. Denne är ytterst ansvarig för att räddningstjänsten är ändamålsenligt ordnad samt för de beslut som ska fattas inom ramen för räddningsinsatserna. Räddningschefen kan sedan i sin tur delegera vidare beslutanderätten till räddningsledare eller en annan behörig funktion inom räddningsledningssystemet (3 kap. 16 § LSO).

Det är relativt vanligt att kommuner har överlåtit räddningstjänstuppdraget enligt LSO på ett kommunalförbund. Eftersom kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA har en direkt koppling till räddningstjänstuppdraget i LSO så ska bestämmelserna om VMA, i enlighet med 9 kap. 2 § andra stycket kommunallagen (2017:725), tillämpas för kommunalförbundet. En kommun behöver alltså inte besluta om detta i särskild ordning utan bestämmelserna om VMA riktar sig direkt mot den som innehar uppdraget att svara för kommunens uppdrag enligt LSO.

Delegation till annan ansvarig beslutfattare

Kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA kan också behöva tillämpas vid kriser och allvarliga situationer trots att räddningstjänst inte föreligger, till exempel utifrån kommunens ansvar och uppdrag enligt LEH. Därför behöver kommunen ha förmåga att fatta beslut om att begära sändning av ett VMA även vid sådana situationer. Behörigheten behöver delegeras till den eller de inom kommunen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation. Här finns inte motsvarande befattningshavare såsom räddningschef och räddningsledare utpekade i regleringen så det är upp till varje kommun att avgöra hur detta ordnas på bästa sätt. Ett restriktivt förhållningssätt bör tillämpas enligt tidigare resonemang om kravet på att säkerställa riktigheten i de VMA som sänds.

I likhet med principen om att kommunens behörighet att begära sändning av VMA tillämpas på den aktör som har kommunens uppdrag enligt LSO så ska bestämmelserna om VMA också tillämpas utifrån kommunens uppdrag enligt LEH. Det innebär att bestämmelserna om VMA kan tillämpas både på en kommun och på ett kommunalförbund som verkar inom samma geografiska område, men utifrån olika uppdrag; LSO respektive LEH.

Regionernas behörighet att begära VMA

I förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten anges att regionen får begära sändning av ett VMA. I förarbetena framgår att regionen behöver kunna göra detta utifrån två olika uppdrag, dels utifrån regionens uppdrag i smittskyddslagen (2004:168) och dels vid andra typer av kriser och situationer där regionen behöver agera utifrån uppdraget i LEH.

Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning. Delegering behöver ske dels till smittskyddsläkaren och dels till den eller de inom regionen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation. Ett restriktivt förhållningssätt bör tillämpas enligt tidigare resonemang om kravet på att säkerställa riktigheten i de VMA som sänds.

Informationsansvarig

- **Max Ekberg**
Handläggare

Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten

SFS nr: 2023:407

Departement/myndighet: Försvarsdepartementet

Utfärdad: 2023-06-15

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

/Träder i kraft I:2024-01-01/ Inledande bestämmelse

1 § I denna lag finns bestämmelser om varnings- och informationssystemet Viktigt meddelande till allmänheten. Lagen innehåller bestämmelser om

- vilka som får begära sändning av viktiga meddelanden till allmänheten,
- hur sändning av sådana meddelanden begärs,
- under vilka förutsättningar sändning får begäras,
- vilka kanaler som ska användas vid sändning, och
- vem som ansvarar för sändning.

Lagen innehåller även bestämmelser om kommunernas uppgifter i förhållande till anläggningar för utomhusvarning som ligger inom kommunen.

Vilka som får begära sändning

2 § Regeringen får begära sändning av viktiga meddelanden till allmänheten enligt denna lag.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter eller i enskilda fall besluta om vilka som därutöver får begära sändning av viktiga meddelanden till allmänheten.

Hur sändning begärs

3 § En begäran om sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten ska göras till samhällets alarmeringstjänst. Samhällets alarmeringstjänst ska ta emot och vidareförmedla begäran till den eller dem som ansvarar för sändning av meddelandet.

Ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm får sändas i anläggningar för utomhusvarning utan att en begäran om sändning har gjorts hos samhällets alarmeringstjänst.

Förutsättningar för att begära sändning

Viktigt meddelande

4 § Sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om varning och information får begäras när det finns fara för liv eller hälsa eller för omfattande skada på egendom eller miljö, om meddelandet omedelbart behöver nå allmänheten för att förhindra eller begränsa faran eller skadan.

Flyglarm

5 § Sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm får begäras vid fara för luftanfall.

Faran över

6 § Sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om att faran är över ska begäras när den händelse som gett upphov till ett tidigare meddelande är över och det inte längre finns någon fara. En sådan begäran får underlåtas om det finns särskilda skäl med hänsyn till händelseutvecklingen eller omständigheterna i övrigt.

Vilka kanaler som ska användas vid sändning

7 § Ett viktigt meddelande till allmänheten ska sändas i ljudradio och tv samt till terminalutrustning. Den som begär sändning får begära att ett meddelande även ska sändas som ljudsignaler i anläggningar för utomhusvarning.

Om det finns särskilda skäl, får den som begär sändning besluta att meddelandet inte ska sändas till terminalutrustning.

Ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm får även sändas enbart i anläggningar för utomhusvarning.

Vem som ansvarar för sändning

Sändning i ljudradio och tv

8 § Bestämmelser om skyldighet att sända viktiga meddelanden till allmänheten i ljudradio och tv finns i radio- och tv- lagen (2010:696).

Sändning till terminalutrustning

9 § Bestämmelser om skyldighet att medverka till att förmedla viktiga meddelanden till allmänheten till terminalutrustning finns i lagen (2022:482) om elektronisk kommunikation.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om vem som ansvarar för sändning av viktiga meddelanden till allmänheten till terminalutrustning.

Sändning i anläggningar för utomhusvarning

10 § Vid ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm ska den myndighet som regeringen bestämmer ansvara för sändning i anläggningar för utomhusvarning. I övriga fall ska kommunerna ansvara för sändning i anläggningar för utomhusvarning, om det finns sådana anläggningar inom kommunen.

Kommunernas uppgifter i fråga om utomhusvarningssystemet

11 § Kommunerna ska genomföra regelbundna prov av anläggningar för utomhusvarning, om det finns sådana anläggningar inom kommunen. I samband med sådana prov ska kommunerna se till att allmänheten informeras om provet och ljudsignalerna.

12 § Kommunerna ska få ersättning av staten för kostnader för de uppgifter som de utför enligt denna lag.

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om kommunernas ansvar för regelbundna prov av anläggningar för utomhusvarning och om ersättningen enligt 12 §.

Beslut om höjd beredskap

14 § Lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap innehåller särskilda bestämmelser om hur beslut om höjd beredskap ska tillkännages.

Om regeringen har beslutat om tillkännagivande av att det råder högsta beredskap genom beredskapslarm, gäller kommunernas ansvar enligt 10 §.

Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten

SFS nr: 2023:579

Departement/myndighet: Försvarsdepartementet

Utfärdad: 2023-10-12

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

/Träder i kraft I:2024-01-01/ Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller kompletterande bestämmelser till lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten.

2 § Denna förordning är meddelad med stöd av

- 2 § andra stycket lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten i fråga om 3-5 §§,
- 9 § andra stycket samma lag i fråga om 6 §,
- 10 § samma lag i fråga om 7 §,
- 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

Vilka som får begära sändning

Viktigt meddelande

3 § Följande myndigheter får begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om varning och information:

- kommuner,
- regioner,
- beredskapsmyndigheter enligt förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap,
- Försvarsmakten, och
- Regeringskansliet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela ytterligare föreskrifter eller i enskilda fall besluta om vilka som därutöver får begära sändning av viktiga meddelanden till allmänheten om varning och information.

Flyglarm

4 § Försvarsmakten får begära sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om flyglarm.

Faran över

5 § Sändning av ett viktigt meddelande till allmänheten om att faran är över får begäras av dem som får begära sändning av ett meddelande enligt 3 och 4 §§.

Vem som ansvarar för sändning

Sändning till terminalutrustning

6 § Samhällets alarmeringstjänst ska ansvara för sändning till terminalutrustning av viktiga meddelanden till allmänheten.

Sändning av flyglarm i anläggningar för utomhusvarning

7 § Försvarsmakten ska ansvara för sändning av viktiga meddelanden till allmänheten om flyglarm i anläggningar för utomhusvarning.

Översättning till andra språk

8 § Vid sändning till terminalutrustning av viktiga meddelanden till allmänheten får den som får begära sändning bestämma att meddelandet ska sändas även på ett annat språk än svenska. Den som har bestämt att meddelandet ska översättas ansvarar för översättningen av ett sådant meddelande.

Ersättning

9 § Den ersättning som kommunerna får enligt 12 § lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten bestäms och betalas ut av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap inom ramen för vad regeringen årligen beslutar. Länsstyrelsen kan föreslå att en del av ersättningen ska reduceras eller falla bort för en kommun som inte fullgjort sina uppgifter. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får besluta om detta.

Rätt att meddela föreskrifter

10 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela närmare föreskrifter om säkerhet vid begäran och sändning av sådana meddelanden som omfattas av lagen (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får meddela närmare föreskrifter om kommunernas användning av anläggningar för utomhusvarning, om kommunernas ansvar för regelbundna prov av sådana anläggningar och om ersättningen enligt 12 § lagen om viktigt meddelande till allmänheten.

Innan föreskrifter meddelas ska Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ge Försvarsmakten tillfälle att yttra sig.

Kommunstyrelsen

Kommunens behörighet att begära sändning av VMA

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att komplettera kommunstyrelsens reglemente om behörighet att begära sändning av VMA.

Under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att komplettera kommunstyrelsens reglemente att begära sändning av VMA beslutar kommunstyrelsen revidera styrelsens delegeringsregler enligt upprättat förslag.

Sammanfattning av ärendet

Den 1 januari 2024 införs en ny lag som reglerar systemet Viktigt meddelande till allmänheten (VMA). Förändringen leder till att kommuner och regioner behöver bestämma vem eller vilka inom organisationen som ska ha behörighet att skyndsamt kunna besluta om att begära sändning av ett VMA. Kommuner och regioner behöver även lägga till detta i delegationsordningen.

I förordningen (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten anges att kommunen får begära sändning av ett VMA. I förarbetena framgår att kommunen ska kunna göra detta utifrån flera olika kommunala uppdrag, dels i samband med kommunal räddningstjänst enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), dels vid andra typer av kriser och situationer där kommunen behöver agera utifrån uppdraget i LEH.

Ett VMA ska kunna sändas ut så skyndsamt som möjligt och därför är det nödvändigt att behörigheten för att begära sändning av ett VMA delegeras till den som har möjlighet att upptäcka behovet i tid och omedelbart kan genomföra en begäran om sändning.

Kommunens behörighet att begära sändning av ett VMA kan också behöva tillämpas vid kriser och allvarliga situationer trots att räddningstjänst inte föreligger, till exempel utifrån kommunens ansvar och uppdrag enligt lagen om extraordinära händelser. Därför behöver kommunen ha förmåga att fatta beslut om att begära sändning av ett VMA även vid sådana situationer. Behörigheten behöver delegeras till den eller de inom kommunen som har befogenhet att fatta omedelbara beslut i samband med en krissituation.

Efter information från och dialog med Sveriges Kommuner och Regioner föreslås att uppgiften att begära sändning av VMA inom kommunen läggs in i kommunstyrelsens reglemente och kan delegeras vidare genom delegationsordningen till befattningshavare som skyndsamt kan göra begäran.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Beslutsunderlag

- Förslag – komplettering kommunstyrelsens reglemente
- Förslag – komplettering av kommunstyrelsens delegeringsregler
- [Information från SKR] Ny lag om viktigt meddelande till allmänheten – kommuners behörighet att begära sändning av ett VMA, publicerad 6 november 2023
- Lag (2023:407) om viktigt meddelande till allmänheten
- Förordning (2023:579) om viktigt meddelande till allmänheten

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Anna Granlund
Säkerhetschef och förvaltningssamordnare
0530-181 18
anna.granlund@mellerud.se

Beslutet skickas till

KFS
NÄRF

ÄRENDE 5

Dnr KS 2023/575

Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen godkänner utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023.

Sammanfattning av ärendet

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att utvärdera handlingsplanen under 2023.

Inför arbetet med utvärderingen nedtecknades en idé om genomförandet som sedan bollades med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Upplägget justerades något och förankrades sedan med kommunchefens ledningsgrupp och genomfördes därefter med stöd av tillgänglighetssamordnaren och förvaltningssamordnaren tillsammans med den koncerngemensamma arbetsgruppen som bildades när handlingsplanen togs fram år 2020.

Syftet med utvärderingen har varit att dra lärdom från arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp handlingsplanen till och med 2023. Syftet har också varit att undersöka om handlingsplanen anses vara genomförd, det vill säga när minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna har genomförts

I samband med utvärderingen riktas ett tack till alla de representanter som på olika sätt medverkat i arbetet åren 2020 till och med 2023.

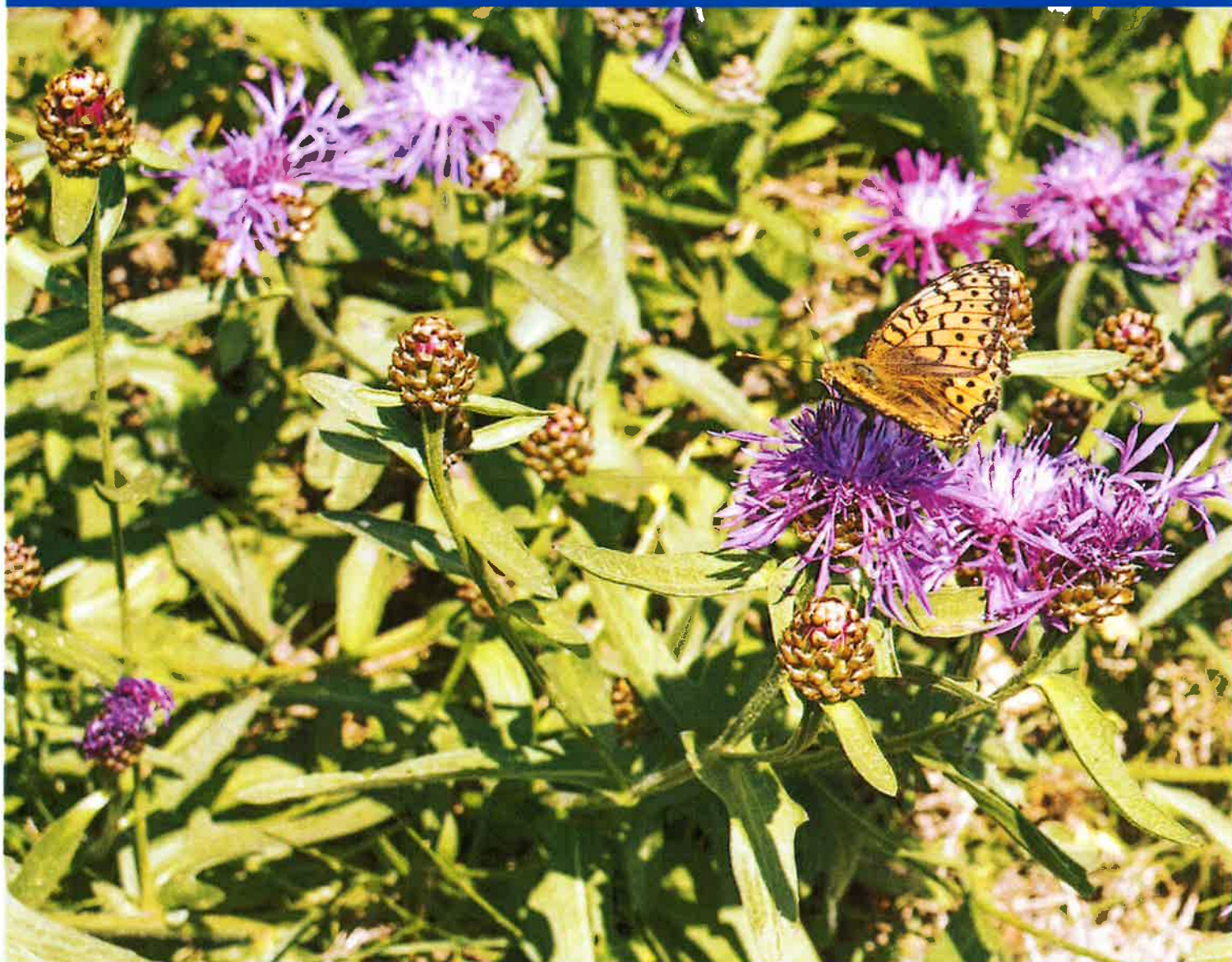
Beslutsunderlag

- Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun

2021 –2023

Lila blommor och en brun fjäril.

Inledning

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att utvärdera handlingsplanen under 2023.

Inför arbetet med utvärderingen nedtecknades en idé om genomförandet som sedan bollades med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Upplägget justerades något och förankrades sedan med kommunchefens ledningsgrupp och genomfördes sedan med stöd av tillgänglighetssamordnaren och förvaltningssamordnaren tillsammans med den koncerngemensamma arbetsgruppen som bildades när handlingsplanen togs fram år 2020.

Syftet med utvärderingen har varit att dra lärdom från arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp handlingsplanen till och med 2023. Syftet har också varit att undersöka om handlingsplanen anses vara genomförd, det vill säga när minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna har genomförts¹.

Övergripande aktiviteter 2021-2023

Två fokusområden hade valts ut för kommunens tillgänglighetsarbete åren 2021-2023. Dessa var kunskap och information. Kunskap behöver komma först för att kunna inkludera tillgänglighetsperspektivet i det dagliga arbetet. Det är centralt att information är tillgänglig för att kunna nå ut med information till kommunens målgrupper.

Handlingsplanen utgick från de två fokusområdena, angav övergripande aktiviteter och skulle sedan brytas ned och utvecklas inom ramen för respektive nämnd och styrelses ordinarie verksamhet. Detta medger arbeten med tillgänglighet främst inom fokusområdena, men ger även möjlighet till anpassning inom respektive verksamhet. Arbetet skulle samordnas av kommunstyrelsen.

Genomförande av övergripande aktiviteter

Nedan redovisas aktiviteterna per fokusområde, aktivitetens syfte, tidsplan samt genomförandestatus.

Grönt betyder klart, gult betyder påbörjat och rött ej genomfört eller överfört till annan process.

Kunskap

Aktivitet	Syfte	Klart	Status
Utbildning om funktionsnedsättningar, bemötande, enkelt avhjälpna hinder och tillgänglighet för personal som inte tidigare genomgått utbildning inom området i alla förvaltningar och bolag ²	Öka tillgänglighetsperspektivet i ordinarie arbete	2022	Gul
Utbildning om klarspråk och krav på tillgänglighet för kommunens webbredaktörer.	Öka kunskaperna om krav om samt ökad tillgängligt på webben	2022	Grön
Utredning om hur tillgänglighetsperspektivet inkluderas vid upphandlingar enligt lagen om offentlig upphandling och ta fram en åtgärdsplan utifrån de brister som uppmärksammats.	Öka kunskaperna om att ställa krav om tillgänglighet vid upphandling	2023	Grön

¹ När minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna är genomförda anses Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023 vara uppnådd.

² Samordnas av kommunstyrelsen med stöd av socialnämnden.

ARBETSMATERIAL

Tillgänglighetsinventering av kommunens verksamheter och anläggningar med stöd av tillgänglighetsdatabasen sker vart tredje år	Sprida kunskap om vikten av tillgänglighetsinventering och information för besökare och användare, internt och externt	2023	Röd
Information till näringslivet via näringslivsrådet om tillgänglighetsdatabasen	Sprida kunskap om vikten av tillgänglighetsinventering och information för besökare	2022	Grön
Utbildning för dokumentförvaltare i förvaltningar och bolag om hur de skapar tillgängliga dokument.	Öka andelen tillgängliga dokument	2022	Röd

Information

Aktivitet	Syfte	Klart	Status
Verka för att kommunala webbplatser lever upp till lagen om tillgänglighet till digital offentlig service	Tillgängliggöra kommunens webbplatser	2021	Grön
Verktyg för enkel textning av filmer som publiceras i kommunala kanaler (hemsida och Facebook).	Tillgängliggöra kommunens filmer	2021	Grön
Producera en folder och en presentation med allmänt informationsmaterial om tillgänglighet (minst lättläst policy och handlingsplan). ¹	Sprida kunskaperna om kommunens arbete med tillgänglighet	2021	Grön
Tillgängliggöra protokoll på från kommunen organ på hemsidan	Öka tillgängligheten av till protokoll	2022	Grön
Utreda förutsättningar för att inrätta en samordnare för arbetet med tillgänglighet motsvarande 10 eller 50 procent ¹	Stödja och driva arbetet med tillgänglighet i kommunen	2021	Grön
Utvärdera denna plan och ta fram en ny handlingsplan från 2024	Säkerställa fortsatt arbete med tillgänglighet	2023	Grön

Kommentarer till aktiviteter markerade som gula eller röda

- Utbildningen om funktionsnedsättningar m.m. har genomförts av majoriteten av förvaltningarna.
- Ingen tillgänglighetsinventering har genomförts på grund av personalbrist och tas med till nästa handlingsplan där bättre förutsättningar bedöms finnas.
- Utbildning för dokumentförvaltare. Krav på tillgänglighet har ställts vid upphandling av dokument- och ärendehanteringssystem som pågår nu. Vid implementering av systemet behöver utbildning också genomföras. Flyttas med till 2024?

Måluppfyllelse

När minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna är genomförda anses Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023 vara uppnådd.

Enligt redovisningen ovan har 9 av 12 aktiviteter genomförts. Det innebär att handlingsplanen är uppfylld enligt planens kriterier.

Tillgänglighetsarbetet under åren 2020-2023

Handlingsplanen och policyn tas fram

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslöt i januari 2020 att ge kommunchefen i uppdrag att ta fram ett förslag till en Tillgänglighets- och användbarhetsplan för Melleruds kommun. Kommunchefen uppdrog åt en av kommunstyrelseförvaltningens enhetschefer att utarbeta ett förslag till tillgänglighets- och användbarhetsplan.

Av förslaget skulle bland annat framgå hur Melleruds kommun arbetar och vad som åstadkommit samt en plan för fortsatt arbete och finansiering. Förslaget skulle tas fram i dialog med handikapporganisationerna (det stod så skrivet och begreppet används inte numer).

Sektorchefen för stöd och service knöts till uppdraget och kommunstyrelsens arbetsutskott utgjorde styrgrupp. En arbetsgrupp med representanter från Kommunala funktionshinderrådet samt kommunens alla förvaltningar, bolag och sakkunniga utsågs därefter och har varit med i alla stegen i arbetet. Arbetsgruppen har medverkat i att genomföra nulägesanalysen, ta fram förslag till aktiviteter och fokusområden samt medverkade i det slutliga förslaget.

Förslaget skulle redovisas till kommunchefen före oktober månads utgång och läggas fram för kommunstyrelsens arbetsutskott under november 2020. Redovisning skedde inom angiven ram. Därefter beslutade arbetsutskottet att policyn och handlingsplanen skulle skickas på remiss.

Reflektioner från arbetet

Upplevelsen är att den *strukturerade mötesplaneringen* som togs fram direkt när uppdraget gavs innebar fåtalet möten med en tydlig plan för vad som skulle ske mellan och på varje möte. Deltagarna var skickliga på att *förbereda sig* innan mötena genom avstämningar eller genom att *samla in underlag från sina verksamheter*. Mötestiderna hade valts utifrån tillgängligheten i deltagarnas kalendrar. Detta gjorde att *närvaron var mycket hög* på mötena. Alla möten kunde genomföras enligt myndigheternas anvisningar trots pågående pandemi (covid-19).

Melleruds kommun har fått förfrågningar om att berätta om det strukturerade arbetet med att ta fram handlingsplanen i olika sammanhang. Dels vid fem olika länsstyrelser funktionshinderspolitiska konferenser inom sina län, vid den nationella funktionshinderkonferensen och finns med som exempel på Myndigheten för delaktighets hemsida där de samlat olika exempel på hur kommuner arbetat.

Uppföljning av arbetet enligt handlingsplanen (och policyn)

Tillgänglighetsarbetet har följts upp en gång om året genom att tillgänglighetssamordnaren skickat ut en mall till kommunens förvaltningar och bolag. Mallen har bestått av två delar. Den ena av årets aktiviteter i handlingsplanen. Den andra har bestått av rubrikerna *verksamhet, information och lokaler* och där har verksamheterna fått fylla i annat tillgänglighetsarbete utöver handlingsplanens aktiviteter.

Kommunstyrelsen har haft med genomförandet av tillgänglighetsplanen i sin del av styr- och ledningssystemet. Däremot har inte aktiviteten "skjutits" ut i systemet till övriga nämnder.

Resultatet av utvärderingen har sedan ställts samman och föredragits för arbetsgruppen som haft möjlighet att bidra till rapporten. Därefter har rapporten redovisats för kommunala funktionshinderrådet samt anmälts till kommunstyrelsen. Därefter har rapporten publicerats på kommunens hemsida.

Reflektioner

Enligt handlingsplanen ska respektive nämnd redovisa tillgänglighetsarbetet i anslutning till redovisningen enligt styr- och ledningssystemet. Då kommunstyrelsen skulle samordna genomförandet av aktiviteterna har endast denna nämnd haft med tillgänglighet i systemet. Detta har å ena sidan inneburit att tanken med att använda ett befintligt system delvis uppnåtts. Å andra sidan har verksamheternas redovisningar över sitt tillgänglighetsarbete varit både uttömmande och visat sig

ske i betydligt bredare utsträckning än endast aktiviteterna handlingsplanen utan mer i linje med policyn. Därmed bör en annan av tankarna med handlingsplan ha varit verkningsfull och som anger att respektive nämnd och bolag årligen väntas "se över vilket tillgänglighetsarbete som kan bedrivas i den egna verksamheten och planera för detta inom ramen för sin ordinarie verksamhet".

I nulägesanalysen som genomfördes vid framtagandet av handlingsplanen och i den första uppföljningen 2021 är det tydligt att det finns många arbeten kring fysisk tillgänglighet medan redovisningarna om åtgärder inom områdena information och verksamhet inte var lika långa. Med tiden har fördelningen av genomförda arbeten ökat inom de sistnämnda områdena och detta är nog något vi får tillskriva att arbetsgruppens, verksamheternas och kommunens samlade kunskap om tillgänglighet inom även områdena verksamhet och information har ökat. Detta är positiv och framgångsrikt på vitt i de årliga uppföljningarna och nulägesredovisningen från 2020.

Arbetsgruppen har träffats en gång per år. Detta har inneburit viss kontinuitet vilket gjort att det bara varit att fortsätta arbetet där vi fortsatte senaste mötet eftersom deltagarna varit införstådda med arbetet.

Resultat av arbetet

Reflektioner med stöd av arbetsgruppen

Det är viktigt att tillgänglighetsarbetet upplevs som *en del av ordinarie verksamhet*, en del av helheten. Ett förslag är att istället för aktiviteter kan mer strategier användas just för att få in tillgänglighetsarbetet som en naturlig del i verksamheternas tänk.

Tillgänglighetsarbetet har kommit ytterligare en bit på väg och det upplevs som viktigt att *fokusera på framgångsfaktorerna* i det fortsatta arbetet. Idag upplevs tillgänglighetsperspektivet som mer naturligt och *en förutsättning* är att det finns avsatta medel för detta i budgeten. Även *aktiva funktionshinderorganisationer* har gjort att kommunen kommit dit vi är idag i tillgänglighetsarbetet samt finns ett inarbetat arbetssätt genom funktionshinderrådet och ritningsgranskarrådet. *Råden tillför även kunskaper till kommunens verksamheter.*

Förståelsen och kunskap om nödvändiga åtgärder för att stärka tillgängligheten upplevs ha ökat.

Det har funnits stora förväntningar från olika håll på *tillgänglighetssamordnaren* som haft ett uppdrag motsvarande 10 procent. För att göra uppdraget möjligt har samordnaren uppdrag fokuserat på att stödja genomförandet av handlingsplanen samt att sprida information inom området till arbetsgruppen och berörda verksamheter. Kommunikationen om uppdraget har därför varit viktig och behövt ske löpande.

Förslag inför kommande arbete

Inför det fortsatta arbetet med tillgänglighet är ett förslag att ytterligare nyckelkompetenser kan förstärka arbetet så som HR- och folkhälsoperspektiven.

Det bör övervägas om uppföljningen av handlingsplanen endast ska ske i Stratsys från 2024. Det blir då även en naturlig del av kvalitetsarbetet. Samtidigt finns risken att övrigt tillgänglighetsarbete som är genomfört inte fångas upp.

Efter att arbetsgruppen fått en utbildning av Länsstyrelsen om funktionshinderspolitik är ett förslag att byta namn på arbetet från tillgänglighet till funktionshinderspolitiskt arbete för att ligga mer rätt i tiden.

Kommunstyrelsen

Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023.

Sammanfattning av ärendet

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att utvärdera handlingsplanen under 2023.

Inför arbetet med utvärderingen nedtecknades en idé om genomförandet som sedan bollades med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Upplägget justerades något och förankrades sedan med kommunchefens ledningsgrupp och genomfördes därefter med stöd av tillgänglighetssamordnaren och förvaltningssamordnaren tillsammans med den koncerngemensamma arbetsgruppen som bildades när handlingsplanen togs fram år 2020.

Syftet med utvärderingen har varit att dra lärdom från arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp handlingsplanen till och med 2023. Syftet har också varit att undersöka om handlingsplanen anses vara genomförd, det vill säga när minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna har genomförts

I samband med utvärderingen riktas ett tack till alla de representanter som på olika sätt medverkat i arbetet åren 2020 till och med 2023.

Beslutsunderlag

- Utvärdering av Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023

Karl-Olof Petersson
Kommunchef

Christina Ericsson
Tillgänglighetssamordnare
0530-181 14
Christina.ericsson@mellerud.se

Anna Granlund
Säkerhetschef och
förvaltningssamordnare

ÄRENDE 6

Dnr KS 2023/576

Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2024 - 2026**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

1. Fastställa Policy för funktionshinderområdet. Beslutet innebär att Tillgänglighetspolicy upphävs (KF 2023-04-21, 36 §).
2. Kommunfullmäktige fastställa Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026
3. Kommunstyrelsen besluta att överlåta till förvaltningen genom kommunchefen att bedöma behovet av tillgänglighetssamordnare och då inom befintlig ram.

Sammanfattning av ärendet

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att ta fram en ny handlingsplan under 2023.

Den koncerngemensamma arbetsgruppen inom området har varit högst engagerade i att ta fram denna handlingsplan tillsammans med tillgänglighetssamordnaren och förvaltningssamordnaren. En utbildning har även genomförts av Länsstyrelsen i Västra Götaland som även utgjort ett bollplank i arbetet.

Handlingsplanen bygger på det arbete och den struktur som skapades under 2020. Ett syfte har varit att det ska finnas en igenkänningsfaktor så väl som att genomföra arbetet så effektivt som möjligt. Arbetet bygger också på erfarenheterna som framkommit vid utvärderingen av handlingsplanen för åren 2021 till och med 2023.

Under arbetets gång har ett nytt namn på arbetet växt fram och som ligger mer i linje med hur frågorna benämns idag.

Beslutsunderlag

- Förslag till Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026. För nämnder, styrelser och bolag
- Förslag till Policy för funktionshinderområdet
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024- 2026

– För nämnder, styrelser och bolag

Innehåll

Inledning	3
Kopplingen till kommunens Vision och Mål	3
Utgångspunkter.....	4
Handlingsplanen.....	5
Uppföljning	5
Bilaga 1 – Handlingsplan med övergripande aktiviteter 2024-2026	6
Bilaga 2 – Utgångspunkter för arbetet med tillgänglighet.....	8

Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026

Inledning

Kommunfullmäktige har fastställt en policy för det funktionshinderspolicy i Melleruds kommun (202x-xx-xx, § xx). Policyn beskriver i vilken riktning kommunen avser arbeta med det funktionshinderspolitiska området och anger bland annat att kommunen ska ha en handlingsplan för att identifiera och åtgärda hinder för tillgänglighet och att inkludera det funktionshinderspolitiska perspektivet i verksamheten så att nya hinder inte uppstår.

Denna handlingsplan är framtagen av en arbetsgrupp med representanter från Kommunala funktionshinderrådet samt kommunens alla förvaltningar, bolag och sakkunniga. Policyn och handlingsplanen utgör tillsammans den gemensamma kartan för Melleruds kommuns funktionshinderspolitiska arbete åren 2024-2026. Handlingsplanen ska brytas ned inom respektive nämnds och bolags verksamhetsområde och följs sedan upp en gång om året.

Syftet med arbetet är att skapa tillgänglighet för alla i Melleruds kommun. Tillgänglighet uppnås genom delaktighet. För att vara delaktig krävs kunskap inom organisationen och att våra medborgare kan ta del av vår information och våra verksamheter. När minst två tredjedelar av de övergripande aktiviteterna som anges här är genomförda anses Handlingsplan för funktionshinderspolitiska området i Melleruds kommun 2024-2026 vara uppnådd.

Med *kommunen* menas kommunens egen verksamhet inklusive helägda kommunala bolag, där vi har ansvar och bedriver verksamhet, genomgående i dokumenten.

Detta är andra generationens handlingsplan. Till den förra handlingsplanen¹ finns en nulägesanalys som redogör för nämndernas och bolagets tillgänglighetsarbete fram till 2020 tillsammans med en årlig uppföljning av hur arbetet fortskridit årligen mellan 2021-2023. Det finns även en utvärdering av arbetet åren 2021-2023.

Kopplingen till kommunens Vision och Mål

Arbetet med funktionshinderspolitiken och handlingsplanen utgår från Melleruds kommuns vision från 2023 och kommunfullmäktiges mål från 2024. På så vis visar kommunen att arbetet med dessa frågor är en del av kommunens ordinarie arbete och inte en parallell fråga.

¹ Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023, KF 2021-04-21, § 36.

Figur 1. Bild föreställande hur funktionshinderspolitiken knyter an till kommunens vision och mål.

Vision

- **En trygg och nära kommun där allt är möjligt!**

Mellerud, en kommun som präglas av trygghet, närhet och möjligheter. Vi är en kommun i framkant av utvecklingen som särskilt prioriterar barn och unga. Mellerud ska vara en kommun som kännetecknas av frihet, gemenskap och sammanhållning

Kommunfullmäktiges mål

- En kommun för barn och unga
- Maximera värdet av skattepengarna
- Attraktiva och trygga livsmiljöer i hela Mellerud
- Ett utvecklat näringslivsklimat
- Utvecklad samhällsservice
- Ett gemensamt Mellerud med stark framtidstro och hög social tillit.

Aktiviteterna i den här handlingsplanen bryts sedan ned inom respektive styrelse och nämnds ansvarsområde och utgör en del av ordinarie styr- och ledningssystem.

Utgångspunkter

Melleruds kommuns arbete med tillgänglighet utgår från

- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Diskrimineringslagen
- Det nationella målet för funktionshinderspolitiken och dess inriktningar
- Principen om universell utformning
- Andra relevanta författningar
- Uppföljning av kommunens tillgänglighetsarbete för åren 2021, 2022 och 2023
- Kommunens vision från 2023 och fullmäktigemål från 2024
- Västra Götalandsregionens riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet
- Nationella folkhälsomålet.

Handlingsplanen

Handlingsplanen anger övergripande aktiviteter för åren 2024-2026 och ska sedan brytas ned och utvecklas inom ramen för respektive nämnd och styrelses ordinarie verksamhet. Detta medger dels ett fokuserat arbete inom funktionshinderspolitiken, men ger även möjlighet till anpassning inom respektive verksamhet. Kommunstyrelsen samordnar det praktiska arbetet utifrån de övergripande aktiviteterna med stöd från respektive verksamhet. I bilaga 1 beskrivs syftet med aktiviteterna och tidsplan. Under 2026 behöver denna handlingsplan utvärderas och en ny plan tas fram för nästa mandatperiod.

Övergripande aktiviteter inom det funktionshinderspolitiska arbetet åren 2024-2026

Nedan redovisas aktiviteterna i prioriteringsordning där 1 har högst prioritet och sedan i fallande ordning:

1. Tillgänglighetsinventering av kommunens fastigheter med stöd av Tillgänglighetsdatabasen.
2. Utbildning om funktionshinder och bemötande för nyanställda.
3. Ta fram riktlinjer för kommunikation (analogt och digitalt), om bilder och -stöd, skyltning, klarspråk.
4. Checklisten för skydds rond kompletteras med fråga om tillgänglighetsperspektivet.
5. Genomför åtgärdsplan utifrån hur tillgänglighetsperspektivet kan inkluderas vid upphandlingar, gärna i samverkan med fler kommuner.
6. Komplettera kommunens synpunktshantering med möjlighet att framföra synpunkter på tillgänglighet inom kommunens verksamhetsområde.
7. Komplettera kommunens mall för kallelser med information om hur man ska gå tillväga för att föranmäla behov av hjälpmedel.
8. Ta fram en checklista för tillgänglighetspromenad.
9. Utbildning för dokumentförvaltare i förvaltningar och bolag om hur de skapar tillgängliga dokument i samband med implementering av nytt system.
10. Utvärdera denna plan och ta fram en ny handlingsplan från 2027

Uppföljning

Arbetet med tillgänglighet följs upp en gång per år i anslutning till ett av rapporttillfällena enligt styr- och ledningssystemet. Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla ihop uppföljningen. Alla nämnder förväntas rapporteras sina åtgärder inom respektive aktivitet. Efter rapporttillfället tas resultatet upp vid Kommunala funktionshinderrådet och anmäls till kommunstyrelsen.

Bilaga 1 – Handlingsplan med övergripande aktiviteter 2024-2026

Mycket görs redan inom det funktionshinderspolitiska området. Med utgångspunkt i det befintliga arbetet och övergripande aktiviteter väntas respektive nämnd och bolag årligen se över vilket tillgänglighetsarbete som kan bedrivas i den egna verksamheten och planera för detta inom ramen för sin ordinarie verksamhet. Kommunstyrelsen samordnar det praktiska arbetet utifrån de övergripande aktiviteterna med stöd från respektive verksamhet.

Aktivitet	Syfte	Prio	Ansvarig	Klart
Ta fram riktlinjer för kommunikation (analogt och digitalt), om bilder och -stöd, skyltning, klarspråk	Öka tillgängligheten till kommunens information, beslut och verksamhet	3	KSF/Kom	2024
Tillgänglighetsinventering kommunens fastigheter med stöd av Tillgänglighetsdatabasen	Sprida information om tillgängligheten i kommunens fastigheter för besökare och användare, internt och externt	1	SBF	30% 2024, 35% 2025, 35% 2026
Komplettera synpunktshanteringen på hemsidan om enkelt avhjälpna hinder med möjlighet att framföra synpunkter på allmänna platser och allmänna lokaler dit allmänheten har tillträde inom kommunens geografiska område	Utveckla tillgängligheten på befintliga allmänna platser och befintliga lokaler	6	BN + KSF/KOM/ EDS	2024
Ta fram en checklista för tillgänglighetspromenad	Dokumentera det systematiska arbetet med tillgänglighetspromenader	8	SOF	2024
Checklistan för skydds rond kompletteras med fråga om tillgänglighetsperspektivet	Öka medvetenheten om och tillgängligheten i kommunens verksamheter för anställda	4	KSF/HR	2024- 2025
Tillgänglighetssamordnare motsvarande 10 procent	Stödja genomförandet av aktiviteterna i handlingsplanen		KSF	2024- 2026
Utbildning om funktionshinder och bemötande för nyanställda	Öka kunskapen om funktionshinderperspektivet i ordinarie arbete	2	KSF/HR	2025
Tillgänglighetsinventering i 50 procent av kommunens fastigheter med stöd av Tillgänglighetsdatabasen	Sprida information om tillgängligheten i kommunens fastigheter för besökare och användare, internt och externt	1	SBF	2025
Komplettera kommunens mall för kallelser med information om hur man ska gå tillväga för att föranmäla behov av hjälpmedel	Öka medvetenheten om behov av hjälpmedel i syfte att öka tillgängligheten till kommunens verksamheter och information	7	KSF/ Kansli	2025
Utbildning för dokumentförvaltare i förvaltningar och bolag om hur de skapar tillgängliga dokument i samband med implementering av nytt system	Öka andelen tillgängliga dokument			2025
Genomför åtgärdsplan utifrån hur tillgänglighetsperspektivet kan inkluderas vid upphandlingar, gärna i samverkan med fler kommuner	Öka medvetenheten och kraven på tillgänglighet i samband med upphandling av varor och tjänster	5	KSF/ Ekonomi	2026
Utvärdera denna plan och ta fram en ny handlingsplan från 2027	Säkerställa fortsatt arbete med tillgänglighet		KSF/Sam	2026

Bilaga 2 – Utgångspunkter för arbetet med tillgänglighet

I denna bilaga beskrivs utgångspunkterna för kommunens tillgänglighetsarbete. Sammanställningen kan även användas som kunskapsunderlag om tillgänglighet. Dispositionen följer handlingsplanens uppräknings av utgångspunkter. Nulägesinventeringen till och med 2020 finns som separat handling.

Definitioner och begrepp

Delaktighet innebär inkludering och att så många som möjligt självständigt kan använda det som samhället erbjuder. Tillgänglighet är en förutsättning för delaktighet. För att skapa delaktighet behöver samhällets alla delar utformas utifrån människornas olika behov och förutsättningar

Tillgänglighet betyder att en insats, produkt, miljö eller tjänst är utformad på ett sätt som gör att så många som möjligt kan använda och ta del av det. Det kan gälla lokaler, byggnader och utemiljöer samt kommunikation, organisation, verksamhet och arbetsmiljö.

Funktionsnedsättning är det begrepp som används i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och som rekommenderas av Socialstyrelsen. En funktionsnedsättning kan vara en nedsättning av bland annat fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga.

Funktionshinder är något som uppstår i mötet mellan en individ och en miljö eller situation. Alltså den begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen.

Variationer i funktionsförmåga och krav på tillgänglighet

- Nedsatt rörelseförmåga
- Nedsatt syn
- Nedsatt hörsel, dövhet och dövblindhet samt nedsatt röst och talfunktion
- Nedsatt kognitiv förmåga
- Besvär i andningsorgan, allergier eller överkänslighet

Det finns andra nedsättningar i funktionsförmåga som kan leda till andra krav på lokaler, verksamhet och information.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

- Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning trädde i kraft 2009 i Sverige.
- Konventionen innehåller inga nya rättigheter, utan förtydligar vad som krävs för att personer med funktionsnedsättning fullt ut ska få sina rättigheter uppfyllda som alla andra.
- Konventionen består av allmänna principer, rättighetsartiklar, allmänna åtaganden och procedurregler.

Allmänna principer

De allmänna principerna genomsyrar hela konventionen. Det innebär att man bör läsa principerna tillsammans med de olika rättighetsartiklarna i konventionen.

Principerna är

- tillgänglighet
- icke-diskriminering
- jämställdhet
- individuellt självbestämmande
- lika möjligheter
- respekt för olikheter
- deltagande och inkludering i samhället
- respekt för den fortlöpande utvecklingen hos barn med funktionsnedsättning.
- De allmänna principerna finns i artikel 3.

Rättighetsartiklar

Konventionen innehåller 25 rättighetsartiklar som beskrivs i artikel 5 till 30.

Rättighetsartiklarna är en blandning av medborgerliga och politiska rättigheter samt ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Det finns en skillnad mellan dessa två typer av rättigheter.

De medborgliga och politiska rättigheterna innebär att en konventionsstat måste främja, skydda och säkerställa dem direkt efter att staten har ratificerat konventionen. Det gäller oavsett statens resurser eller omständigheter. Exempel på sådana rättigheter är rätten till liv, likhet inför lagen, förbud mot tortyr och rösträtt.

När det gäller de ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna kan konventionsstaten genomföra dessa rättigheter stegvis i förhållande till sina resurser och omständigheter. Exempel sådana rättigheter är rätten att leva självständigt, att delta i samhällsgemenskapen och rätten till utbildning.

Alla rättighetsartiklar i konventionen hänger samman och är ömsesidigt beroende av varandra. Det är därför viktigt att konventionsstaterna ser på konventionen i sin helhet.

Allmänna åtaganden

De allmänna åtagandena finns i artikel 4 i konventionen. De beskriver konventionsstatens skyldigheter i relation till konventionen. Det handlar om statens uppdrag att främja, skydda och säkerställa alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning.

I de allmänna åtagandena ingår det till exempel

- att stifta nya lagar eller att ta bort lagar som går emot konventionens bestämmelser
- att avskaffa alla former av diskriminering på grund av funktionsnedsättning
- att utbilda och informera om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Det kan också innebära att en konventionsstat ska främja forskning av exempelvis tillgången till och utvecklingen av ny teknik och hjälpmedel som bidrar till att säkerställa rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Procedurreglerna finns i artikel 31 till 50 i konventionen. De beskriver hur genomförande, uppföljning och övervakning av konventionen ska gå till.

Både i de allmänna åtagandena och i procedurreglerna slår konventionen fast att konventionsstaterna ska samråda med och aktivt involvera organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning.

Diskrimineringslagen

Förebygga och motverka diskriminering

- Diskriminering är en orättvis behandling av olika slag, där någon gör skillnad mellan olika människor. Diskrimineringslagen syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och jämlika möjligheter för alla. Förr var lagar som rörde diskriminering utspridda, men sedan år 2008 är det samlat i en lag. Lagen ska bland annat skydda personer med funktionsnedsättning från att bli diskriminerade.
- Diskrimineringslagen handlar inte bara om att det är förbjudet att diskriminera. Lagen betonar också vikten av att arbeta förebyggande för att förhindra att diskriminering sker.

Skollagen

- 1 kap. 8 § i skollagen anger att alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag.

- I diskrimineringslagen (2008:567) finns bestämmelser som har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter inom utbildningsområdet oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:960).

Det nationella målet för funktionshinderspolitiken och dess inriktningar

Det aktuella nationella målet för funktionshinderspolitiken beslutades i riksdagen 2017 och är "att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.

För att nå det nationella målet ska genomförandet av funktionshinderspolitiken inriktas mot de fyra områdena:

- Principen om universell utformning
- Befintliga brister i tillgängligheten
- Individuella stöd och lösningar för individens självständighet
- Förebygga och motverka diskriminering.

För att tydliggöra grunden för kommunens kommande arbete med tillgänglighet kopplat till det nationella målet kan följande punkter tjäna som praktiska exempel.

- Universell utformning – vad ska göras som är nytt inom kommunen? Nya verksamheter, system, byggnader? Hur gör vi dessa så att de är tillgängliga för så många som möjligt?
- Vilka brister finns i den befintliga tillgängligheten? Hur kan vi identifiera brister? Vilka insatser behövs för att få bort dessa hinder?
- Vilka individuella stöd är nödvändiga för att personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga på område? Hur är stöden utformade idag? Behöver vi förbättra stöden så att de fungerar bättre för fler?

Principen om universell utformning

- Många lösningar är utformade efter den norm som råder i samhället. Dessa lösningar fungerar bra för en begränsad grupp, samtidigt som de utgör hinder för andra. Inom universell utformning är utgångspunkten istället att människor är olika med olika behov och förutsättningar.
- Genom att utgå från mångfalden i samhället kan vi skapa lösningar som fungerar för fler.

Befintliga brister i tillgängligheten

- Arbetet med att åtgärda befintliga brister i tillgängligheten gäller allt som redan finns och som inte är tillgängligt. Mycket av det som finns i samhället är inte planerat eller utformat utifrån människors olika behov och därför har olika hinder skapats.
- Tar vi bort dessa hinder kan fler människor få tillgång till och möjlighet att delta i samhället.

Individuella stöd och lösningar för människors självständighet

- Ett självständigt liv innebär att en människa kan göra val och kan ha kontroll över sitt liv. För vissa personer är individuella stöd och lösningar en förutsättning för att kunna leva ett självständigt liv, ta del av mänskliga rättigheter och vara delaktiga i samhället.
- Individuella stöd och lösningar kan till exempel vara färdtjänst, personlig assistans, särskilt boende, stöd i hemmet, hjälpmedel, anpassat arbete, ledsagning eller personlig service.

Ett samhälle för alla

- Alla människor har rätt att vara en del av samhället och kunna använda det. Samhället bör därför utformas utifrån människors behov.

Skapa delaktighet i samhället

- Delaktighet handlar om att en person aktivt kan medverka i och vara en del av samhället. Det innebär att i så hög utsträckning som möjligt kunna välja självständigt, fatta egna beslut och påverka sitt eget liv.
- När vi utformar samhället tillgängligt ökar möjligheten för personer med funktionsnedsättning att bli mer delaktiga. Att uppnå ett tillgängligt samhälle handlar både om att utgå från universell utformning och att åtgärda befintliga brister i tillgängligheten. För att säkerställa delaktighet för den enskilde kan det också behöva finnas individuella stöd och lösningar. Det kan handla om hjälpmedel, ledsagning, färdtjänst, särskilt stöd i skolan eller personlig assistans.
- För att nå ökad delaktighet för personer med funktionsnedsättning behöver olika samhällsaktörer, både offentliga och privata, genomföra insatser inom flera områden, exempelvis på arbetsmarknaden och i skolan.

Utgå från universell utformning

- För att skapa ett samhälle som är tillgängligt och som bidrar till att personer med funktionsnedsättning blir delaktiga, är universell utformning en viktig utgångspunkt.
- Universell utformning innebär att utforma nya produkter, miljöer, program och tjänster för att de ska kunna användas av så många som möjligt, utan behov av anpassning i efterhand. Universell utformning utgår från mångfalden hos befolkningen. Det handlar om att göra rätt från början.
- Genom att utgå från universell utformning minskar behovet av att göra anpassningar i efterhand. Det bidrar också till att minska onödiga kostnader för att göra om eller revidera framtagna produkter, miljöer, program och tjänster.
- Universell utformning kan vara utgångspunkt inom många områden, exempelvis när man utformar en ny webbplats. Ett annat exempel utifrån universell utformning är att ställa tillgänglighetskrav i upphandling.

Öka tillgängligheten i samhället

- En förutsättning för att många personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället är tillgänglighet.
- Tillgänglighet handlar om att kunna ta del av den fysiska miljön och kunna ta sig runt i samhället. Det innebär också att få tillgång till information och kommunikation och att kunna använda produkter, miljöer, program och tjänster.
- För att vi ska nå ett mer tillgängligt samhälle krävs att nya miljöer, produkter och tjänster utformas tillgängliga från början. Majoriteten av de produkter, miljöer, program och tjänster som finns i vårt samhälle är redan framtagna. En central del är därför att åtgärda befintliga brister i tillgängligheten.
- Arbetet med att förbättra tillgängligheten behöver ske inom många av samhällets områden.
- Ökad tillgänglighet är relevant att arbeta med inom områden som exempelvis arbetsmarknad, samhällsplanering och digitalisering. Det är även viktigt inom områden som hälso- och sjukvård, rättssystem, transport och utbildning.

Att skapa ett inkluderande samhälle

- Ett tillgängligt samhälle minskar kostnader för särlösningar och ökar möjligheten för människor att leva ett självständigt liv. För att nå ett tillgängligt samhälle behöver vi utgå från universell utformning när vi tar fram nya produkter, miljöer, program och tjänster. Det handlar också om att åtgärda befintliga tillgänglighetsbrister.
- Även om samhället blir mer tillgängligt kan det finnas behov av individuella stöd och lösningar för att säkerställa delaktighet för den enskilde.
- För att skapa ett inkluderande samhälle är det viktigt att utgå från människors behov och att inhämta kunskap från användarna, oavsett vad vi tar fram eller vilka åtgärder vi gör.

Andra relevanta lagar

Socialtjänstlagen och lagen om stöd och service

- Socialnämndens ansvar för samhällsplanering och tillgänglighet.
- Enligt socialtjänstlagen har socialnämnden ansvar att delta i samhällsplaneringen. Det handlar om att påverka utformningen av nya och äldre bostadsområden utifrån socialnämndens ansvar för t.ex. äldre personer och personer med funktionsnedsättning. En annan skyldighet är att arbeta för att offentliga lokaler och allmänna kommunikationer utformas så att de blir lätt tillgängliga för alla.
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, innehåller bestämmelser om insatser för särskilt stöd och särskild service åt personer som omfattas av lagen.
- Enligt lagen är kommuner skyldiga att arbeta för att det allmänna fritids- och kulturutbudet blir tillgängligt för dem som har rätt till insatser enligt lagen.

Byggregelverket

- Plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen och tillhörande föreskrifter samt allmänna råd utgör tillsammans regelverket för byggd miljö.
- Regelverket gäller den som bygger eller anlägger en tomt, en allmän plats eller områden för andra anläggningar än byggnader. Den som är ansvarig är byggherren.
- Arbetsmiljölagen med tillhörande föreskrifter avseende arbetslokaler utgör en del av byggregelverket. Arbetsmiljölagstiftningen gäller för både befintliga och nybyggda arbetslokaler. För befintlig arbetsmiljö är arbetsgivaren ansvarig och för nybyggnad och ändring har byggherren det yttersta ansvaret.

Krav på tillgänglighet

- Plan- och bygglagen samt plan- och byggförordningen innehåller övergripande bestämmelser om planering för tillgänglighet, tillgänglighet för nya byggnader. Det inkluderar krav på hiss och krav på tillgänglighet för tomter samt allmänna platser.
- Tillgänglighetskraven gäller också vid ombyggnad eller annan ändring av en byggnad. Det finns dessutom krav på att åtgärda enkelt avhjälpna hinder för tillgänglighet i befintliga publika miljöer (lokaler dit allmänheten har tillträde och allmänna platser). Det finns också krav på tillgänglighet för anläggning av allmänna platser och områden för anläggningar.

Utformning av vägar och gator

- Trafikverket tar fram regler för vägar och gators utformning (VGU). Reglerna ställer krav på tillgänglighet och användbarhet i detaljplanelagt område i gaturum i tätort, på rastplatser och busshållplatser.
- Kraven anger bland annat att Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga på allmänna platser och inom områden för andra anläggningar än byggnader (ALM) ska tillämpas. I VGU finns också vägledning om utformning av och läge för ledstråk för personer med synnedsättning.
- Trafikverket måste använda VGU medan de är frivilliga och rådgivande för kommuner. Dock måste kommuner tillämpa Boverkets krav.

Information och kommunikation

- Tillgänglighetskrav för information och kommunikation har både med yttrandefrihet och upphovsrätt att göra. Inom området finns det även krav för telefoner, internet, språk, offentliga webbplatser, elektronisk identifiering samt post.

Myndigheters serviceskyldighet

- Det framgår av förvaltningslagen att myndigheter ska se till att kontakter med enskilda blir smidiga och enkla.
- En myndighet ska hjälpa den enskilde så att hen kan tillvarata sina intressen. Hjälpen i fråga ska ges i den utsträckning som är lämplig med hänsyn till bland annat den enskildes behov.
- I förarbetena lyfts enskilda med funktionsnedsättning som exempel där den berörda personen har särskilda behov för att kunna tillvarata sina intressen.

Västra Götalandsregionens riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet

”Tillgängliga och användbara miljöer. Riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet” har tagits fram av Västra Götalandsregionen i samverkan med funktionshinderrörelsen och de fyra kommunalförbunden i länet.

Sedan januari 2002 har Västra Götalandsregionen (VGR) politiskt fastställda riktlinjer och standarder för fysisk tillgänglighet för personer med olika funktionsnedsättningar till VGR:s fastigheter, verksamheter med avtal med VGR samt upphandlade verksamheter.

Riktlinjen anger huvuddragen i funktionen och ska ge en förståelse för vad som ska uppfyllas. Standarden anger de behov som personer med svårt att röra sig, svårt att höra, svårt att se, svårt att bearbeta, tolka och förmedla information samt svårt att tåla vissa ämnen har för att kunna förflytta sig självständigt, ta del av, delta och arbeta i verksamheten.

Nationella folkhälsopolitiska mål

Det folkhälsopolitiska ramverket består av ett övergripande, nationellt folkhälsopolitiskt mål och åtta målområden. De är inte bindande som en lag men finns integrerade i många andra lagar och förordningar. Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Målet tydliggör samhällets ansvar som förutsätter ett gemensamt och tvärsektorieellt arbete. Målen gäller för alla aktörer i Sverige, statliga, regionala och kommunala.

Målområdena återspeglar hälsans bestämningsfaktorer, det vill säga faktorer som påverkar hälsotillståndet. Det är flera faktorer som samverkar på olika nivåer i samhället, exempelvis var och hur vi bor, vilken miljö vi lever i, barndomen och uppväxttiden, vår utbildning och vårt arbete. Bestämningsfaktorer kan både öka och minska risken för ohälsa.

Folkhälsopolitikens målområden

1. Det tidiga livets villkor

2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

FunktionshinderTillgängli ghetspolicy

– för anställda och inhyrda inom förvaltningar
och bolag samt förtroendevalda inom
politiska organ i Melleruds kommun

Antagen av kommunfullmäktige
den ~~21 april 2021~~, § 36. Dnr:

Tillgänglighetspolicy för anställda och inhyrda inom förvaltningar och bolag samt förtroendevalda inom politiska organ.

Melleruds kommun ska vara tillgänglig och jämlik. Varje människa ska kunna vara delaktiga i samhället oavsett funktionsförmåga. Delaktighet uppnås genom att ge var och en förutsättningar för att delta och påverka. På så sätt kan vi även skapa ett samhälle som tar tillvara på möjligheter, kunskap och potential.

I Melleruds kommun ska alla verksamheter utgå ifrån att människor är olika och har olika behov, förutsättningar och önskemål. Kommunen ska ha en gällande handlingsplan för att identifiera och åtgärda hinder för tillgänglighet och att inkludera perspektivet i verksamheten så att nya hinder inte uppstår.

Universella lösningar som fungerar för alla ska vara det första alternativet i kommunens verksamhet ~~och~~ **samt** när nya varor, tjänster eller produkter tas fram. Kommunen ska arbeta för att befintliga brister i tillgängligheten ska åtgärdas för att möjliggöra generella lösningar som fungerar för alla. Om det inte räcker till för att skapa förutsättningar för delaktighet och jämlikhet för alla ska verksamheterna överväga särskilda insatser och individuella stöd.

En förutsättning för arbetet är ett öppet och nyfiket förhållningssätt så väl som kunskap för att förstå andras förutsättningar och situation.

Kommunstyrelsen

Ny plan för arbetet med tillgänglighet

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige

1. Fastställer Policy för funktionshinderområdet. Beslutet innebär att Tillgänglighetspolicy upphävs (KF 2023-04-21, 36 §).
2. Kommunfullmäktige fastställer Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026

Kommunstyrelsen beslutar överlåta till förvaltningen genom komunchefen att bedöma behovet av tillgänglighetssamordnare och då inom befintlig ram.

Sammanfattning av ärendet

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att ta fram en ny handlingsplan under 2023.

Den koncerngemensamma arbetsgruppen inom området har varit högst engagerade i att ta fram denna handlingsplan tillsammans med tillgänglighetssamordnaren och förvaltningssamordnaren. En utbildning har även genomförts av Länsstyrelsen i Västra Götaland som även utgjort ett bollplank i arbetet.

Handlingsplanen bygger på det arbete och den struktur som skapades under 2020. Ett syfte har varit att det ska finnas en igenkänningsfaktor så väl som att genomföra arbetet så effektivt som möjligt. Arbetet bygger också på erfarenheterna som framkommit vid utvärderingen av handlingsplanen för åren 2021 till och med 2023.

Under arbetets gång har ett nytt namn på arbetet växt fram och som ligger mer i linje med hur frågorna benämns idag.

Beslutsunderlag

- Handlingsplan för funktionshinderområdet i Melleruds kommun 2024-2026. För nämnder, styrelser och bolag

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Den 21 april 2021 fastställde kommunfullmäktige en tillgänglighetspolicy och Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023. En av aktiviteterna handlade om att ta fram en ny handlingsplan under 2023.

Analys

Den koncerngemensamma arbetsgruppen inom området har varit högst engagerade i att ta fram denna handlingsplan tillsammans med tillgänglighetssamordnaren och förvaltningsamordnaren. Gruppen består av representanter från alla förvaltningar, bolag, nyckelpersoner och representanter från Kommunala funktionshinderrådet i Mellerud. I samband med att arbetet nu lämnas över till politiken vill förvaltningen tacka alla som varit inblandade i arbetet med att ta fram denna handlingsplan.

Arbetsgruppen har träffats vid tre tillfällen hösten 2023. Först genomfördes en utbildning av Länsstyrelsen i Västra Götaland om funktionshinderpolitik och mänskliga rättigheter. Vid utbildningen inbjöds även politiker så väl som förvaltningschefer. Länsstyrelsen har även utgjort ett bollplank i arbetet. Därefter följde en utvärdering av arbetet 2020-2023 vars lärdomar sedan inkluderats i arbetet. Behov av åtgärder för att utveckla arbetet med tillgänglighet har inhämtats från alla förvaltningar, bolag, nyckelpersoner och representanter från Kommunala funktionshinderrådet. Förslagen har diskuterats och prioriterats.

Handlingsplanen bygger på det arbete och den struktur som skapades under 2020. Ett syfte har varit att det ska finnas en igenkänning så väl som att arbetet ska vara så effektivt som möjligt.

Överväganden

Med tiden har även förslag om att byta ut "tillgänglighet" med "funktionshinderområdet" eller "funktionshinderpolitik" växt fram. Förslaget bygger på att det är den rubriceringen som används nationellt och regionalt. En annan fördel är att begreppet anses vara vidare än "tillgänglighet" vilket bedöms kunna öka kommunicerbarheten av arbetet.

Förvaltningen ser ett fortsatt behov av att ha en tillgänglighetssamordnare för att stödja framdriften av arbetet utifrån handlingsplanen och föreslår att uppgiften delegeras till förvaltningen. Idag motsvarar funktionen 10 procents sysselsättning.

Ekonomiska konsekvenser

Samtliga förslag bedöms kunna vara möjliga att hantera. En förutsättning är att finansieringen för tillgänglighetsåtgärder ligger kvar i budgeten. Enda aktiviteten som bedöms kunna generera nya kostnader är om en utbildning köps in från en leverantör och motsvarar 30 tkr.

Slutsatser

Enligt Handlingsplan för arbete med tillgänglighet i Melleruds kommun 2021-2023 ska en ny handlingsplan under 2023. Förvaltningen överlämnar härmed detta förslag.

Karl-Olof Petersson
Kommunchef

Christina Ericsson
Tillgänglighetssamordnare
0530-181 14
Christina.ericsson@mellerud.se

Anna Granlund
Säkerhetschef och
förvaltningsamordnare

ÄRENDE 7

Samhällsbyggnadsfrågor

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Samhällsbyggnadschefen redogör för aktuella samhällsbyggnadsfrågor.

ÄRENDE 8

Dnr KS 2023/577

Byggnadsnämndens taxor 2024**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att

- anta Plan- och bygglovstaxa för 2024 enligt bilaga.

Sammanfattning av ärendet

Uppräkning sker i enlighet med prisbasbeloppet för 2024. Prisbasbeloppet (PBB) är 57 300kr för 2024 (52 500kr 2023). Plan- och bygglovstaxan gäller för byggnadsnämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) eller kommunallagen (2017-725), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Då byggnadsnämnden återremitterade ärendet för vidare handläggning vid sitt nämndsammanträde i oktober 2023 kommer ej Plan- och bygglovstaxan för 2024 vinna laga kraft per årsskiftet 2023/2024 utan under början av 2024 kommer istället 2023 års Plan- och bygglovstaxa appliceras till en början.

Exempel på beräkning av avgift för 2024Exempel på beräkning av bygglovsavgift för 2024

Bygglov för enbostadshus 160 m2 (BTA) inom detaljplan*

Åtgärd	Tabell	Formel	Delvärden	Avgift 2024	Avgift 2023
Bygglovavgift	4	mPBB x OF x HF1 x N	57,3 x 8 x 24 x 0,8	8 801,28	8064
Startbesked	5	mPBB x OF x HF2 x N	57,3 x 8 x 28 x 0,8	10 268,16	9408
Situationsplan	2	Tidersättning	900 x 2	1 800	1 800
Utstakning	2	Tidersättning	900 x 4	3 600	3 600
Lägeskontroll Moms 25%	2	Tidersättning	900 x 2	1 800 + 450	1 800 + 450
			Total avgift	26 719,44*	25 122

*Förutsättningar för exempel

mPBB 2024 = 57,3

OF = 8 (enligt tabell 1, Plan- och bygglovstaxa 2024)

N = 0,8 (då kommunen har färre invånare än 20 000)

HF1 = 24 (enligt tabell 4, Plan- och bygglovstaxa 2024)

HF 2 = 28 (enligt tabell 5, Plan- och bygglovstaxa 2024)

Den procentuella ändringen i förslaget mellan år 2023 och 2024 är 6%.

Exempel på beräkning av planavgift för 2024

Planavgift för enbostadshus 160 m2 (BYA) inom detaljplan för Kurran, 2006*

mPBB x BYA x N1 = planavgift

57,3 x 160 x 0,59 = 5 409,12 kronor

*Förutsättningar för exempel

mPBB 2024 = 57,3

BYA = 160 kvm

N1 = 0,59 (enligt tabell 8m, Plan- och bygglovstaxa 2024)

Åtgärd	Tabell	Formel	Avgift 2024	Avgift 2023
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad över 50 kvm BYA	7	200 x mPBB x N alt. Tidersättning (dock minst 200 x mPBB x N)	9 168 kr alt. Tidersättning	8 400 kr alt. Tidersättning
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad 16 – 49 kvm BYA samt alla andra övriga åtgärder	7	200 x mPBB x N x N alt. Tidersättning (dock minst 200 x mPBB x N x N)	7 334 kr alt. Tidersättning	6 720 kr alt. Tidersättning
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad 0-15 kvm BYA	7	200 x mPBB x 0,5 alt. Tidersättning (dock minst 200 x mPBB x 0,5)	5 730 kr alt. Tidersättning	5 250 kr alt. Tidersättning
Strandskyddsdispens avslag	7	Tidersättning dock minst 200 x mPBB x 0,5	Tidersättning dock minst 5 730 kr	Tidersättning dock minst 5 250 kr
Strandskyddsdispens avvisande	7	Tidersättning 2 timmars arbete	1 800 kr	1 800 kr

Beslutsunderlag

- Byggnadsnämndens beslut § 145 / 2023
- Förslag till Plan- och bygglovstaxa 2024
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

BILAGA

§ 145

Dnr 2023.275.043

Plan- och bygglovstaxa 2024**Byggnadsnämndens beslut**

Byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Plan- och bygglovstaxa för 2024. Uppräkning sker i enlighet med prisbasbeloppet för 2024. Prisbasbeloppet (PBB) är 57 300 kr för 2024 (52 500 kr 2023). Bilaga till beslut: Plan- och bygglovstaxa 2024

Sammanfattning av ärendet

Plan- och bygglovstaxan gäller för byggnadsnämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900) eller kommunallagen (2017:725), om inget annat anges. Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten. Då byggnadsnämnden återremitterade ärendet för vidare handläggning vid nämndens sammanträde i oktober 2023 kommer inte Plan- och bygglovstaxan för 2024 vinna laga kraft per årsskiftet 2023/2024 utan början av 2024 kommer att tillämpa 2023 års Plan- och bygglovstaxa.

Exempel på beräkning av avgift för 2024Exempel på beräkning av bygglovsavgift för 2024Bygglov för enbostadshus 160 m² (BTA) inom detaljplan*

Åtgärd	Tabell	Formel	Delvärden	Avgift 2024	Avgift 2023
Bygglovsavgift	4	mPBB x OF x HF1 x N	57,3 x 8 x 24 x 0,8	8 801,28	8 064
Startbesked	5	mPBB x OF x HF2 x N	57,3 x 8 x 28 x 0,8	10 268,16	9 408
Situationsplan	2	Tidsersättning	900 x 2	1 800	1 800
Utstakning	2	Tidsersättning	900 x 4	3 600	3 600
Lägeskontroll	2	Tidsersättning	900 x 2	1 800 + 450	1 800 + 450
Moms 25 %					
Total avgift				26 719,44*	25 122

*Förutsättningar för exempel

mPBB 2024 = 57,3

OF = 8 (enligt tabell 1, *Plan- och bygglovstaxa 2024*)

N = 0,8 (då kommunen har färre invånare än 20 000)

HF1 = 24 (enligt tabell 4, *Plan- och bygglovstaxa 2024*)HF2 = 28 (enligt tabell 5, *Plan- och bygglovstaxa 2024*)

Den procentuella ändringen i förslaget mellan år 2023 och 2024 är 6%.

Exempel på beräkning av planavgift för 2024Planavgift för enbostadshus 160 m² (BYA) inom detaljplan för Kurran, 2006*

mPBB x BYA x N1 = planavgift

57,3 x 160 x 0,59 = 5 409,12 kronor

*Förutsättningar för exempel

mPBB 2024 = 57,3

BYA = 160 kvm

N1 = 0,59 (enligt tabell 8, *Plan- och bygglovstaxa 2024*)

Exempel på beräkning av strandskyddsdispens för 2024

Åtgärd	Tabell	Formel	Avgift 2024	Avgift 2023
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad över 50 kvm BYA	7	200 x mPBB x N alt. Tidsersättning (dock minst 200 x mPBB x N)	9 168 kr alt. tidsersättning	8 400 kr alt. tidsersättning
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad 16–49 kvm BYA samt alla andra övriga åtgärder	7	200 x mPBB x N x N alt. Tidsersättning (dock minst 200 x mPBB x N x N)	7 334 kr alt. tidsersättning	6 720 kr alt. tidsersättning
Strandskyddsdispens för ny- och tillbyggnad 0–15 kvm BYA	7	200 x mPBB x 0,5 alt. Tidsersättning (dock minst 200 x mPBB x 0,5)	5 730 kr alt. tidsersättning	5 250 kr alt. tidsersättning
Strandskyddsdispens avslag	7	Tidsersättning dock minst 200 x mPBB x 0,5	Tidsersättning dock minst 5 730 kr	Tidsersättning dock minst 5 250 kr
Strandskyddsdispens avvisande	7	Tidsersättning 2 timmars arbete	1 800 kr	1 800 kr

Förslag till beslut på sammanträdet

Kent Bohlin (S) yrkar på att bifalla förvaltningens förslag till beslut:

Byggnadsnämnden föreslår kommunfullmäktige att anta Plan- och bygglovstaxa för 2024.

Uppräkning sker i enlighet med prisbasbeloppet för 2024.

Prisbasbeloppet (PBB) är 57 300 kr för 2024 (52 500 kr 2023).

Bilaga till beslut: Plan- och bygglovstaxa 2024

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att byggnadsnämnden bifaller detta.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

ÄRENDE 9

Dnr KS 2023/573

Kommunstyrelsens detaljbudget och nämndmål**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Godkänna informationen avseende kommunstyrelsens (samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning) detaljbudget.
2. Fastställa nämndmål

Sammanfattning av ärendet

Med utgångspunkt i fullmäktigemålen ska varje nämnd besluta om nämndmål inom sina respektive verksamhetsområden, vilka ska vara avstämbara inom ett år. Tjänstemännen tar fram nyckeltal som ska mäta uppfyllelse av nämndmålen där kommunstyrelsens förvaltning och samhällsbyggnadsförvaltningen gemensamt svarar för att uppfylla kommunstyrelsens nämndmål.

I Budget 2024 och plan 2025–2026 beslutad av kommunfullmäktige framgår kommunstyrelsen tilldelade ramar, sedan dess har tekniska justeringar gjorts. I rapport Detaljbudget och nämndmål 2024 framgår ramarnas fördelning per enhet. De åtgärdsförslag som tidigare presenterats i KF har vidtagits och fler detaljer återfinns i rapporten.

Beslutsunderlag

- Rapport Detaljbudget och nämndmål 2024
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Detaljbudget och nämndmål 2024

Kommunstyrelsen

**Inkl. kommunstyrelsens förvaltning och
samhällsbyggnadsförvaltningen**

1 Kommunstyrelse

1.1 Mål

Fullmäktigemål	Nämndmål
Attraktiva och trygga livsmiljöer i hela Mellerud	Verka för attraktiva och trygga miljöer som främjar både besökarens och invånarnas välbefinnande och kommunens hållbarhet.
En kommun för barn och unga	Förbättra inomhusklimatet för barn och unga i skola och förskola.
	Prioritera goda fritidsmöjligheter samt främja god fysisk och mental hälsa för unga.
Ett gemensamt Mellerud med stark framtidstro och hög social tillit	Främja gemenskap och samarbete genom att skapa mötesplatser och aktiviteter som samlar invånarna, oavsett ålder och bakgrund.
Ett utvecklat näringslivsklimat	Arbeta aktivt för att locka företag och investeringar till kommunen.
	Kontinuerligt utvärdera och följa upp effekterna av våra insatser för att säkerställa en positiv utveckling för näringslivet.
Maximera värdet av skattepengarna	Arbeta för att effektivisera våra verksamheter och aktivt söka samverka med andra kommuner för att frigöra resurser, samt utveckla kommunens samhällsuppdrag.
	Verka för att under mandatperioden kunna anta en lägre skattesats
	Verka för noggrann budgetplanering och strikt budgetdisciplin.
Utvecklad samhällsservice	Erbjuda god och tillgänglig samhällsservice med särskilt fokus på digitalisering, transparens och effektiv ärendehantering.
	Kontinuerligt utvärdera kvalitet och effektivitet och lyssna på invånarnas åsikter för ständig förbättring av samhällsservicen.

Enligt Melleruds kommuns styr- och ledningssystem (KF 2018-01-24 § 2, rev 2019-04-24 § 47) ska kommunfullmäktige besluta om övergripande mål genom att utgå från kommunens vision vilken nu lyder "En trygg och nära kommun där allt är möjligt". Fullmäktigemålen ska sträcka sig från mandatperiodens andra år till nästa mandatperiods första år, nya mål är därför framtagna för 2024.

Med utgångspunkt i fullmäktigemålen ska varje nämnd besluta om nämndmål inom sina respektive verksamhetsområden, vilka ska vara avstämbara inom ett år. Tjänstemännen tar fram nyckeltal som ska mäta uppfyllelse av nämndmålen. Kommunstyrelsens förvaltning och samhällsbyggnadsförvaltningen svarar gemensamt för att samtliga nämndmål uppfylls.

1.2 Budgetramar

Budget 2024 och plan 2025–2026 beslutades på KF 2023-06-21, § 63, med undantag av verksamhetsmål som beslutades på KF 2023-09-27. I beslutet uppgår Kommunstyrelsens (KS) ram till totalt 102 410 tkr, varav samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) 33 441 tkr och kommunstyrelsens förvaltning (KSF) 68 969 tkr. Sedan beslutet togs har ett antal tekniska justeringar gjorts och nya ramar är nu för SBF 35 251 och KSF 70 635 tkr, totalt för KS 105 886 tkr. Tabeller nedan visar förändringen av budgetram mellan 2022 och 2023 per förvaltning. Av tabell 2 framgår också de justeringar som gjorts sedan beslut i KF i juni. Kompletterande beskrivningar kring förändringarna återfinns under respektive förvaltning.

Budgetramar per förvaltning och år

Tkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring budget 2023/2024
Kommunstyrelsens förvaltning	70 635	69 804	831
Samhällsbyggnadsförvaltningen	35 251	40 101	-4 850
Summa	105 886	109 905	-4 019

Tabell 1.

Ramförändring per förvaltning

Ramförändringar (Tkr)	KS SBF	KS KSF	KS TOTAL
Budget 2023	40 101	69 804	109 905
Kompensation elkostnad utgår 2024	-800	-110	-910
Kompensation ökade kapitalkostnader	500	500	1 000
Ramförstärkning från förfogandeanslag permanentas		-4 200	-4 200
Tillfälligt anslag extern översyn administration alla nämnder		200	200
Åtgärder/omdisponering	-2 760	-4 450	-7 210
Anslag enligt finansieringsprincipen			
Kommuner mot brott		100	100
Vägar till hållbara vattentjänster	40		40
Uppräkningar			
Lönerevision 2023 *)	1 249		1 249
Löneuppräkning timlöner, OB ers, arvoden mm	198	143	341
Övrig uppräkning 1,5 %	1 056	762	1 818
Uppräkning externa intäkter 1 %	-438	-145	-583
Köp av huvudverksamhet (t.ex Rådningstjänst)		248	248
Uppräkning kost/städ/lokalhyra	-3 162	91	-3 071
Tekniska justeringar			
Flytt av Stinsen fritidsgård		1 958	1 958
Rådahallen omfördelning budget	-4 085	4 085	0
Höjd internränta till 2,5 % (från 2,2 %)	2 134	8	2 142
Sänkt PO till 43,35 % (från 43,45 %)	-46	-25	-71
Externa intäkter taxefinansierade	-546		-546
Justering sedan beslut KF 2023-06-21 §63			
Justering interna poster	185	10	195
Lönerevision 2023	796	1 190	1 986
Justering höjt PO	829	538	1 367
Kapitalkostnader till KF		-146	-146
Fördelning politisk besparing		74	74
Budget 2024	35 251	70 635	105 886

Tabell 2.

1.3 Investeringsbudget

För investeringsbudget hänvisas till *Budget 2024 och plan 2025–2026* beslutad av kommunfullmäktige.

2 Kommunstyrelseförvaltningen

2.1 Detaljbudget

2.1.1 Ekonomiska förutsättningar

Förändringar i budgetramar

I budget beslutad av KF i juni framgår **förändringar i budgetramar**. Kompensation för ökade elkostnader på tillväxtenheten (Rådahallen) utgår 2024 på grund av att fast elavtal har tecknats. Kompensation för ökade kapitalkostnader tillfaller Enheten för Digital Service för investeringar i främst IT-infrastruktur samt Personalenheten för nytt HR- och lönesystem. Ramförstärkning till KUN, tidigare finansierad genom förfogandeanslaget permanentas nu. Ett antal åtgärder/besparingar har gjorts vilka redogörs i närmre detalj nedan.

Anslag gällande kommuner mot brott som är ett **Statsbidrag enligt finansieringsprincipen** har ökat med det dubbla jämfört med 2023, tillfaller säkerhetsenheten.

Ett antal **uppräknings** har skett där lönerevision och löne-/arvodesuppräknings är fördelat till enheter och nämndverksamhet där de hör hemma. Generella uppräknings med 1,5 % har inte fördelats schablonmässigt utan använts för att bland annat täcka kostnader för avtal med andra organisationer och förbund samt riktat där det behövs som mest, resterande avsätts centralt. Uppräknings av intäkter har skett där det är möjligt. Köp av huvudverksamhet avser förbund och turistverksamhet och tillfaller ekonomienhet och tillväxtenhet. De verksamheter som har kostnader för lokalhyra och lokalvård internt har kompenserats för ökade kostnader.

Därtill har **tekniska justeringar** av budgeten skett, både före och efter KFs beslut i juni. Stinsens verksamhet och budget flyttades från Kultur- och Utbildningsnämnden till Kommunstyrelsens förvaltning 2023 och detta justerades i ram 2024. Budget för Rådahallen har flyttats med netto noll mellan KSF och SBF. 2023 års lönerevision har tillförts ramarna och justeringar av PO-tillägg har skett efter ny erhållen prognos. Justeringar av interna poster har gjorts, inklusive de tekniska som följer av justerat PO-pålägg.

Åtgärder

Till följd av ett tufft ekonomiskt läge har ett antal besparingsåtgärder beslutats per förvaltning. På kommunstyrelsens förvaltning består besparingarna av minskat anslag för färdtjänst 400 tkr (personalenhet), medborgarservice 200 tkr (personalenhet), Rådahallen 400 tkr (tillväxtenhet), bidrag golfklubben (ekonomienhet), facklig tid (personalenhet), turism (tillväxtenhet), friskvårdsbidrag 500 tkr (personalenhet), politisk verksamhet* 76 tkr (kommunstyrelsen), Kanalyran 200 tkr (kommunstyrelsens förfogandeanslag), Förfogandeanslaget** 2 000 tkr (Kommunstyrelsen), Övrigt 50 tkr (ekonomienhet, kommunchef).

*) Av ursprunglig besparing i den politiska verksamheten på 150 tkr har 74 tkr fördelats på fullmäktige och övriga nämnder.

***) Varav 2 000 avser den del som tidigare har avsatts för eventuellt uteblivet bidrag från Tillväxtverket i projekt angående psykisk hälsa. Vid uteblivet bidrag kompenseras inte förvaltningarna.

Övriga justeringar av vikt

Budget för avskrivningar och ränta genererade av politikerdatörer har flyttats till kommunfullmäktige från kommunstyrelsens förvaltning. Investeringsprojektet har legat på Enheten för Digital Service för utförande, men kapitalkostnaderna belastar kommunfullmäktige varför budget för detta behöver flyttas dit.

Budget per enhet framgår av tabell nedan.

Budget per enhetsnivå

Enhet	Budget 2024	Budget 2023	Förändring budget 2023/2024
Säkerhetsenhet	518	378	140
Ekonomienhet	23 850	22 897	953
Enheten för Digital Service (EDS)	8 263	7 939	324
Kommunstyrelse (politisk verksamhet)	6 473	13 013	-6 540
varav förfogandeanslag	3 800	10 400	-6 600
Personalenhet	15 308	15 637	-329
Tillväxtenhet inkl Rådahallen	11 936	6 207	5 729
KS adm/Kommunchef	4 287	3 733	554
Summa	70 635	69 804	831

Tabell 3. Tabellen visar netto på enhetsnivå. I enheternas ramar ingår även anslag och bidrag till förbund och föreningar mm. Tex NÄRF, Turistbolag, DMEF osv. Teknisk justering av Rådahallens ram har gjorts med + 4 085 tkr.

2.1.2 Förfogandeanslaget

Förfogandeanslag	Belopp Tkr
Ram	3 800
Varav intecknat (maxbelopp)	-1 735
DVVJ *)	-400
Campus Dalsland	-320
Seniorkort	-350
Kommunakademin Väst	-40
Besöksnäring 2.0	-25
COOP drfitkostnader	-350
FÖP sjöskogen	-200
LSS kollektivtrafik	-50
Kvarstår	2 065

Tabell 4. *) För DVVJ finns 400 tkr intecknat på förfogandeanslaget och 100 tkr på kommunstyrelsens förvaltning, totalt 500 tkr.

3 Samhällsbyggnadsförvaltningen

3.1 Detaljbudget

3.1.1 Ekonomiska förutsättningar

Förändringar i budgetramar

Kompensation för elkostnad 2023 utgår med -800 tkr på grund av att fast elavtal har tecknats. Kompensation för ökade kapitalkostnader har erhållits med 500 tkr vilket tillfaller gata/park. Åtgärder/omdisponeringar har skett med en total neddragning om -2 030 tkr i vår budgetram. Uppräkningar har skett enligt de beslutade nivåerna för budget 2024.

Tekniska justeringar har gjorts mellan fastighet och tillväxtenheten (Rådahallen) med minskad budget om -4 085 tkr.

Åtgärder

Till följd av ett tufft ekonomiskt läge har ett antal besparingsåtgärder beslutats per förvaltning. På samhällsbyggnadsförvaltningen består besparingar av minskat anslag för fastighet med -680 tkr, gata/park -200 tkr. Fastighet har även en tillfällig besparing för underhåll om -1 500 tkr.

En justering har gjorts internt mellan fastighet, gata/park och administrationen för att få en mer rättvisande budget i stället för att täcka för varandra.

Budget per enhetsnivå

Enhet	Budget 2024	Budget 2023	Förändring budget 2023/2024
Administrationen	3 550	2 315	1 235
Fastighetsenheten	7 771	16 856	-9 085
Gatu- och Parkenheten	18 117	16 314	1 803
Off renhållning o Plan & Bygg	5 773	6 191	-418
Serviceenheten	0	500	-500
Affärsdrivande enheter	40	0	40
Summa	35 251	42 176	-6 925

Tabell 5.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens detaljbudget och nämndmål 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Godkänna informationen avseende kommunstyrelsens (samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning) detaljbudget.
2. Fastställa nämndmål

Sammanfattning av ärendet

Med utgångspunkt i fullmäktigemålen ska varje nämnd besluta om nämndmål inom sina respektive verksamhetsområden, vilka ska vara avstämbara inom ett år. Tjänstemännen tar fram nyckeltal som ska mäta uppfyllelse av nämndmålen där kommunstyrelsens förvaltning och samhällsbyggnadsförvaltningen gemensamt svarar för att uppfylla kommunstyrelsens nämndmål.

I *Budget 2024 och plan 2025–2026* beslutad av kommunfullmäktige framgår kommunstyrelsen tilldelade ramar, sedan dess har tekniska justeringar gjorts. I rapport *Detaljbudget och nämndmål 2024* framgår ramarnas fördelning per enhet. De åtgärdsförslag som tidigare presenterats i KF har vidtagits och fler detaljer återfinns i rapporten.

Beslutsunderlag

Rapport Detaljbudget och nämndmål 2024

Karl-Olof Petersson/Magnus Olsson
Kommunchef/Samhällsbyggnadschef

Lotten Nilsson/Lena Francke
Ekonom/Förvaltningsekonom

Beslutet skickas till

Kommunchef, Samhällsbyggnadschef, Ekonomichef,
Ekonom kommunstyrelsens förvaltning,
Förvaltningsekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

Postadress

Melleruds kommun

464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

ÄRENDE 10

Dnr KS 2023/539

Delårsbokslut och prognos – Fyrbodals Kommunalförbund**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Godkänna delårsrapporten för Fyrbodals Kommunalförbund.

Sammanfattning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har översänt delårsrapport för perioden 2023-01-01- 2023-08-31.

Förbundet redovisar för perioden ett överskott på + 847 tkr, vilket är en avvikelse mot budget på +800 tkr för perioden. Budgetavvikelsen beror på ränteintäkter.

Prognosen för helåret visar på ett överskott med + 750 tkr, vilket är en avvikelse mot budget på + 680 och beror på ränteintäkter.

Prognosen gällande de fyra finansiella målen är att tre mål uppnås och ett uppnås inte (soliditetsmålet). Av de fem strategiska utvecklingsområden med mål bedöms två uppfyllas och tre delvis uppfyllas för helåret.

Beslutsunderlag

- Fyrbodals kommunalförbunds direktionsbeslut 2023-10-26, § 97
- Fyrbodals kommunalförbund delårsrapport 2023-08-31
- Delårsrapport 2023, tertiäl 2
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

BILAGOR

Fyrbodals kommunalförbund
Sammanträdesprotokoll nr:

Förbundsdirektionen

Sammanträdesdatum
2023-10-26

Sida 1()

Tid och plats

Torsdag den 26 oktober, klockan 09:00 -15:30
Riverside Uddevalla

Beslutande

Ledamöter

Enligt närvarolista

Tjänstgörande ersättare

Enligt närvarolista

Övriga närvarande

Tjänstepersoner

Förbundsdirektör, Anna Lärk Ståhlberg
Sekreterare, Martin Palm
Andreas Borg, kommunikatör
Morgan Ahlberg, Infrastrukturstrateg
Michael Johansson, Chef regional utveckling
Titti Andersson, Bitr förbundsdirektör
Maria Wolff, Chef kompetensförsörjning
Karin Engström, Chef välfärdsutveckling

Övriga /gäster

Lena Björk, Folkhälsstrateg Åmåls kommun

Utses att justera

Justerande paragrafer

§89 - §104

Direktjustering

Underskrifter

Sekreterare

Martin Palm

Ordförande

Liselotte Fröjd

Justerande

Ricky Karlsson (§89-93, 98-100)
Ulf Hanstål (§94-97, 101-105)

Justerandes signatur

utdragsbestyrkande

Fyrbodals kommunalförbund
Sammanträdesprotokoll nr:

Förbundsdirektionen

Sammanträdesdatum
2023-10-26

Sida 13()

§ 97 Delårsrapport ekonomi och verksamhet

Förbundsdirektionens beslut:

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna delårsrapporten för ekonomi och verksamhet per 2023-08-31 samt översända densamma till kommunerna för handläggning.

Sammanfattning av ärendet

Enligt fastställt årshjul för 2023 för Fyrbodals kommunalförbund ska delårsrapport per 2023-08-31 lämnas till direktionen vid oktober månads möte.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt för måluppfyllelse för de strategiska målområdena i verksamhetsplanen. Vidare finns bilagan Uppföljning av aktivitetsplan för en mer detaljerad beskrivning av vilka aktiviteter förbundet har genomfört under perioden.

Den ekonomiska rapporten för årets två första tertial visar ett överskott om 847 tkr vilket är en avvikelse mot budget med 800 tkr jämfört med budgeterat delårsresultat på 47 tkr.

Prognostiserat resultat är ett överskott på 750 tkr att jämföra med budgeterat resultat på 70 tkr.

Ärendet föredrogs av Martin Palm, chef för verksamhetsstöd och Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Delårsrapport

Delårsrapport powerpoint

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande, Liselotte Fröjd (M): Förbundsdirektionen beslutar att

- Samma beslut som ovan

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att Förbundsdirektionen bifaller detta.

Beslutet skickas till

Medlemskommunerna

Revisionen

Justerandes signatur

utdragsbestyrkande

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Per Martin Palm
Date: 2023-10-27 09:12:07
BankID refno: 2617d97d-9d0d-4f48-b3df-6771805121ac

Sekreterare: Martin Palm

Signed by: Pierre Ricky Willhem Karlsson
Date: 2023-11-07 12:54:52
BankID refno: 4c0d060c-2eba-485d-9185-7531574c0748

Justerare: Ricky Karlsson

Signed by: LISELOTTE FRÖJD
Date: 2023-10-31 12:09:05
BankID refno: a3cbc81f-7572-4a31-9133-507b4d103de6

Ordförande: Liselotte Fröjd

Signed by: ULF HANSTÅL
Date: 2023-11-08 09:21:01
BankID refno: 457380b1-3663-46c9-a09e-d1e8bf076d0b

Justerare: Ulf Hanstål

Kommunstyrelsen

Delårsbokslut och prognos Fyrbodals Kommunalförbund

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att:

Godkänna delårsrapporten för Fyrbodals Kommunalförbund.

Sammanfattning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har översänt delårsrapport för perioden 2023-01-01-2023-08-31.

Förbundet redovisar för perioden ett överskott på + 847 tkr, vilket är en avvikelse mot budget på +800 tkr för perioden. Budgetavvikelsen beror på ränteintäkter.

Prognosen för helåret visar på ett överskott med + 750 tkr, vilket är en avvikelse mot budget på + 680 och beror på ränteintäkter.

Prognosen gällande de fyra finansiella målen är att tre mål uppnås och ett uppnås inte (soliditetsmålet). Av de fem strategiska utvecklingsområden med mål bedöms två uppfyllas och tre delvis uppfyllas för helåret.

Beslutsunderlag

Fyrbodal kommunalförbunds direktionsbeslut 2023-10-26, § 97

Fyrbodals kommunalförbund delårsrapport 2023-08-31

Delårsrapport 2023, tertial 2

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Elisabeth Carlstein
Ekonomichef
0530-181 37
elisabeth.carlstein@mellerud.se

Beslutet skickas till

Fyrbodals kommunalförbund

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

ÄRENDE 11

Dnr KS 2023/559

Revidering av anvisningar för hantering av betalkort**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Anta "Riktlinjer för hantering av betalkort".
- Upphäva nuvarande dokument "Kontokort, anvisningar för hantering 2019-06-12 § 140

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande anvisningar för hantering av kontokort behöver aktualiseras. Några av de kort som finns i nuvarande anvisningar har utgått på marknaden. I nuläget finns inte heller något behov att ha olika kort inom kommunen.

I första hand ska alla inköp göras mot leverantörsfaktura för att ha effektiva utbetalningsprocesser. Vid enstaka fall kan krävas att vissa inköp måste göras med kort. Det gäller främst vissa IT-tjänster och IT-licenser.

Tilldelningen av kort ska ske restriktivt och begränsas till ett fåtal anställda som arbetar på kommunledningsnivå. För att minska sårbarheten är det lämpligt att det finns fler än en kortinnehavare i kommunen. I dag är det bara kommunchef som har ett kort i kommunen. Den tidigare IT-chefen hade även ett kort för.

Korten ska uppfylla följande krav:

- Betalkortsleverantör ska vara från upphandlad bank
- Korten ska ha beloppsgränser
- Kommunen får faktura på inköp

Kommunchef och kommunstyrelsens ordförande (firmatecknare) beslutar, två i förening, om vilka anställda som ska ha tillgång till kort samt beloppsgräns för kortet.

Övriga regler och rutiner för framgång i "Riktlinjer för betalkort".

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinjer för betalkort
- Kommunstyrelsens beslut 2019-06-12, § 140
- Kontokort, anvisning för hantering 2019-06-12, § 140
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Riktlinjer för betalkort

Antagen av politiskt organ den xx
månad årtal, § x. Dnr:

Riktlinjer för betalkort

I första hand ska alla inköp göras med betalning mot faktura för att ha effektiva utbetalningsprocesser. Vid enstaka fall kan krävas att vissa inköp måste göras med kort. Det gäller främst vissa IT-tjänster. Användning av kort innebär en utökad administration jämfört med köp mot faktura. Nedan riktlinjer gäller för kort inom Melleruds kommun.

Krav vid val av kort

Kort som tillåts för inköps ska uppfylla nedan krav:

- Betalkortsleverantör ska vara upphandlad bank
- Inköpsbelopp ska kunna begränsas genom beloppsgränser
- Kommunen erhåller faktura på inköp i efterhand

Beslut om kortinnehavare

Tilldelningen av kort ska ske restriktivt och begränsas till ett fåtal anställda som arbetar på kommunledningsnivå. För att minska sårbarheten är det lämpligt att det finns fler än en kortinnehavare i kommunen.

Kommunchef och kommunstyrelsens ordförande (firmatecknare) beslutar, två i förening, om vilka anställda som ska ha tillgång till kort samt beloppsgräns för kortet.

Ekonomichefen administrerar beställning av kort efter beslut om detta har fattats.

Inköp med kort

Kortet används endast för utlägg för kommunen och får inte användas för privat bruk. Kortet ska endast användas då köp inte kan ske mot faktura. Internetköp är tillåtet, då detta krävs för vissa inköp bland annat IT-tjänster. Vid internetköp ska kvitto eller dylikt skrivas ut och bifogas som underlag till köpet.

Fakturahantering och redovisning av utlägg för kort

Betalning av utlägg sker i efterhand mot faktura. Varje inköp ska verifieras med kvitto som bifogas fakturan. Kvittona utgör räkenskapsmaterial och ska arkiveras. Syfte med köp ska framgå på kvitton. Fakturan beslutsattesteras av överordnad till kortinnehavaren.

Kortinnehavarens ansvar

Kortinnehavare är personligt ansvarig gentemot kommunen för samtliga inköp på kortet. Innehavaren av betalkort är personligt betalningsansvarig för inköp som inte kan verifieras med kvitto. Om den enskilde inte kan styrka inköpet får den enskilde betala den del av fakturabeloppet som inte kan styrkas. En faktura skickas till kortinnehavaren med motsvarande belopp. Om kvitton saknas vid upprepade tillfällen sker indragning av kortet.

Korten får inte lånas ut eller nyttjas av annan person.

Kortinnehavaren ansvarar för hantering och förvaring av kortet.

Kortinnehavaren ska omedelbart anmäla förlust av kortet enligt rutin från kortleverantör.
Kortinnehavaren ska även meddela ekonomichefen.

Övrigt

Kort som använts ovarsamt eller felaktigt dras in omedelbart. Detsamma gäller om den anställda inte följer gällande riktlinjer.

Vid anställningsupphörande och byte till annan befattning ska kortet återlämnas och avslut sker av ekonomienheten.

Den anställda ska informeras om gällande riktlinjer och ska underteckna en ansvarsförbindelse som kvittens på att denne tagit del av informationen samt att denne kvitterat ut ett kort.

§ 140

Dnr KS 2019/264

Revidering av anvisningar för hantering av kontokort**Kommunstyrelsens beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa anvisningar för hantering av kontokort enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunens anvisningar för användning av betal- och kreditkort fastställdes 1996 och behöver uppdateras. Användning av kort för inköp innebär nästan alltid en utökad administration jämfört med köp mot faktura. I enstaka fall är det motiverat att använda kort som betalmedel.

Beslutsunderlag

- Nuvarande anvisningar för hantering av kontokort.
- Förslag till anvisningar för hantering av kontokort.
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse.
- Arbetsutskottets beslut 2019-05-28, § 159.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordförande Morgan E Andersson (C): Bifall till arbetsutskottets förslag enligt följande:

Kommunstyrelsen beslutar att fastställa anvisningar för hantering av kontokort enligt föreliggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande frågar på förslaget och finner att kommunstyrelsen bifaller detta.

MELLERUDS KOMMUN	KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING	Flik K
Titel Kontokort, anvisningar för hantering		
Fastställd av KS § 140	Den 12 juni 2019	Sida
Ersätter KF § 128/1996	Utbytt den	Sign 1:1

Kontokort är ett samlingsnamn för flera olika typer av kort t.ex. kort med kredit, betalkort, med eller utan limit. Gemensamt för alla typer är att de är personliga.

1. Bankkort Business

Detta är ett betalkort, vid användning av kortet dras beloppet från företagets konto, upp till fastställd limit. Beställning och behörighet administreras via kommunens internetbank. Innehavaren ska månadsvis redovisa attesterade kvitton och kontering av dessa till ekonomienheten. (Handkassa)

2. Business Card Privat

Detta är ett kreditkort. Kommunen står för kortkostnaden och är ytterst betalningsansvarig gentemot utgivaren av kortet. Efter användning går fakturan månadsvis till kortinnehavaren, kortinnehavaren redovisar attesterade kvitton och kontering av dessa till ekonomienheten. (Lex. Toblerone)

3. First Card

Detta är ett kreditkort. Kommunen står för kortkostnad, användning av kortet faktureras kommunen. Beställning och administration sköts av ekonomienheten. Innehavaren ska månadsvis redovisa attesterade kvitton och kontering av dessa till ekonomienheten.

Beslut om kort fattas utifrån dessa anvisningar och beställning av kreditkort undertecknas av kommunens firmatecknare och kontrasigneras av behörig.

Korten används endast avseende utlägg för kommunen.

Samtliga kvitton och notor skall alltid bifogas faktura/betalning. Kvitton och notor utgör räkenskapsmaterial och skall i enlighet med kommunal redovisningslag arkiveras.

Avser utlägg representation skall särskild representationsrapport upprättas och bifogas fakturan/. På denna rapport skall anges representationens ändamål samt deltagare. Attest ska ske av överordnad som ej deltagit vid representationen.

Finns det brister i redovisningen är det kortinnehavarens skyldighet att åtgärda dessa. Åtgärdas inte sådana brister eller uppstår de frekvent sker indragning av rätten att använda kort som betalningsmedel.

Kort ska användas och tillhandahållas restriktivt. Vid köp av avtalsleverantör är det alltid möjligt att få faktura, avser köp av flygresor eller hotellvistelse hänvisas till resebyråavtal.

Kommunstyrelsen

Revidering av anvisningar för hantering av betalkort

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Anta "Riktlinjer för hantering av betalkort".
- Upphäva nuvarande dokument "Kontokort, anvisningar för hantering 2019-06-12 § 140

Sammanfattning av ärendet

Nuvarande anvisningar för hantering av kontokort behöver aktualiseras. Några av de kort som finns i nuvarande anvisningar har utgått på marknaden. I nuläget finns inte heller något behov att ha olika kort inom kommunen.

I första hand ska alla inköp göras mot leverantörsfaktura för att ha effektiva utbetalningsprocesser. Vid enstaka fall kan krävas att vissa inköp måste göras med kort. Det gäller främst vissa IT-tjänster och IT-licenser.

Tilldelningen av kort ska ske restriktivt och begränsas till ett fåtal anställda som arbetar på kommunledningsnivå. För att minska sårbarheten är det lämpligt att det finns fler än en kortinnehavare i kommunen. I dag är det bara kommunchef som har ett kort i kommunen. Den tidigare IT-chefen hade även ett kort för.

Korten ska uppfylla följande krav:

- Betalkortsleverantör ska vara från upphandlad bank
- Korten ska ha beloppsgränser
- Kommunen får faktura på inköp

Kommunchef och kommunstyrelsens ordförande (firmatecknare) beslutar, två i förening, om vilka anställda som ska ha tillgång till kort samt beloppsgräns för kortet.

Övriga regler och rutiner för framgår i "Riktlinjer för betalkort".

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Beslutsunderlag

Riktlinjer för betalkort

Kommunstyrelsens beslut 2019-06-12, § 140

Kontokort, anvisning för hantering 2019-06-12, § 140

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Elisabeth Carlstein
Ekonomichef
0530-181 37
elisabeth.carlstein@mellerud.se

Beslutet skickas till

Ekonomichefen

ÄRENDE 12

Dnr KS 2023/481

Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2024**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen beslutar att:

- Fastställa Intern kontrollplan för 2024

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Enligt kommunallagen 6 kap § 5 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktige antog 2021-03-21; § 12 reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att styrelsen och nämnderna upprätthåller en tillräcklig intern kontroll. dvs. de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenligt och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, forskrifter, riktlinjer, reglemente, policys mm

Enligt reglemente ska nämnderna varje år anta en plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Som grund för intern kontrollplanen ska finnas en riskbedömning. Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en riskbedömning.

Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Riskerna har sedan värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. De riskerna med högre värde kommer granskas i intern kontrollplanen.

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltning göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Diarietföring och utlämning av handlingar	Utbildning i samband med införandet av nytt system
Upphandling och inköp	Kontroll att upphandlingar över 100 tkr sker i anvisat IT-system Stickprov inköp mot ramavtal
Anställningsprocess	Är Melleruds rekryteringsprocess ändamålsenlig och tillämpas den

Risker med avvikelser och även ej avslutade kontroller från 2023 års intern kontrollplan kommer även följas upp i 2024 års plan

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltningen göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Maskiner och verktyg	Skapa rutin för att säkerställa löpande kontroll och service av maskiner och verktyg så de inte orsakar arbetsskada
Maskiner och verktyg	Kontrollera att de maskiner som innebär en risk används på rätt sätt
Dygnsvila	Skapa/rutin planering för att uppfylla nya lagen
Arrenden	Se över arrendeavtal så att de är enligt gällande taxa

Risker med avvikelser från 2023 års intern kontrollplan kommer även följas upp i 2024 års plan.

Beslutsunderlag

- Riskanalys och intern kontrollplan kommunstyrelseförvaltningen/
sambäddningsförvaltningen
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

**MELLERUDS
KOMMUN**

Risakanalys och Intern kontrollplan

År: 2024

Nämnd: Kommunstyrelsen

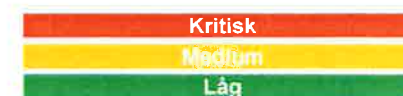
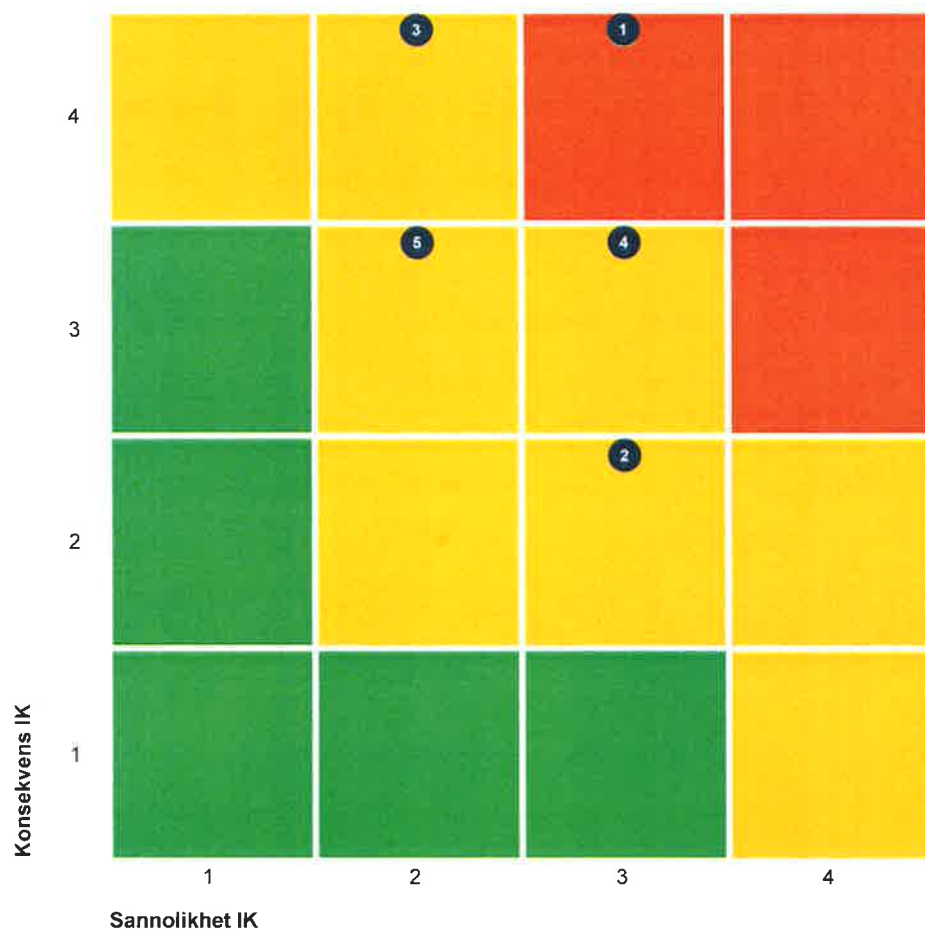
Fastställd:

Beslutsnummer:

Innehållsförteckning

1	RisikanalyFel! Bokmärket är inte definierat.
2	Internkontrollplan 7

1.1 Riskanalys

Konsekvens IK	Sannolikhet IK
4 Allvarlig	Sannolik
3 Kännbar	Möjlig
2 Lindrig	Mindre
1 Försumbar	Osannolik

1 Kritisk 14 Medium Totalt: 15

Huvudprocess	Risikanalys	Beskrivning av risk + Konsekvensbeskrivning	Risk	Konsekvens Ik	Sannolikhet IK	Beslut om åtgärd	Kontroll
Ekonomi	1 Kontanthantering	Beskrivning av risk Risk är dels att pengar hamnar i fel ficka. Dels att personalen utsätts för rånrisk i samband med kontanthantering. Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	6	Kännbar	Mindre		
	2 Jäv och mutor	Beskrivning av risk Risk för jäv på grund av nära relationer. Bristande kunskaper om mutor kan leda till mutbrott. Konsekvensbeskrivning Ekonomiska, juridiska, förtroendemässiga samt verksamhetsmässiga konsekvenser.	8	Allvarlig	Mindre		
	3 Utbetalningsprocess	Beskrivning av risk Bristande rutiner kan t.ex. leda till felaktiga utbetalningar av lön och arvode Konsekvensbeskrivning Ekonomiska, förtroendemässiga konsekvenser	8	Allvarlig	Mindre		
	4 Användare har felaktiga behörigheter i IT-system	Beskrivning av risk Användare har felaktiga behörigheter och kan orsaka skada.	6	Kännbar	Mindre		

Huvudprocess	Risikanalys	Beskrivning av risk + Konsekvensbeskrivning	Risk	Konsekvens IK	Sannolikhet IK	Beslut om åtgärd	Kontroll
		Konsekvensbeskrivning Ekonomiska, juridiska, förtroendemässiga samt verksamhetsmässiga konsekvenser.					
Personal	5 Anställningsprocess	Beskrivning av risk Felaktig rekrytering Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	 12	Allvarlig	Möjlig	👍 Är rekryteringsprocessen ändamålsenlig och tillämpas den	👍 Är rekryteringsprocessen ändamålsenlig och tillämpas den
	6 Kompetensförsörjning	Beskrivning av risk Svårigheter att rekrytera personal Konsekvensbeskrivning Risk att det blir brist på vissa yrkeskategorier	 9	Kännbar	Möjlig		👍 Arbete pågår med kompetensförsörjningsplan, tema på chefsmöten
Verksamhet	7 Informationssäkerhet	Beskrivning av risk Bristar i arbetet med informationssäkerhet. Konsekvensbeskrivning Juridiska och förtroendemässiga konsekvenser	 9	Kännbar	Möjlig		
	8 Styrdokument	Beskrivning av risk Gamla och inaktuella styrdokument som inte stödjer verksamheten Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	 6	Lindrig	Möjlig		
	9 Delegering (central risk)	Beskrivning av risk Ej följsamhet av delegering, inkl. anmälan	 6	Kännbar	Mindre		👍 Med på internkontroll plan 2022

Huvudprocess	Risikanalys	Beskrivning av risk + Konsekvensbeskrivning	Risk	Konsekvens IK	Sannolikhet IK	Beslut om åtgärd	Kontroll
		av delegeringsbeslut. Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser					
	10 Diarieföring och utlämnande av handlingar (central risk)	Beskrivning av risk Om handlingar inte diarieförs innebär det att viktig information inte dokumenteras och att lagkrav inte uppnås. Konsekvensbeskrivning Juridiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	 9	Kännbar	Möjlig	✓ ¹ Utbildning och introduktion	✓ ¹ Utbildning och introduktion
	11 Uppsiktsplikten	Beskrivning av risk Kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Bli svårare att utöva uppsikt i bolag och stiftelser vid brist på avrapportering. Kommunen riskerar att sakna information för att bedriva sin verksamhet. Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	 6	Kännbar	Mindre		
	12 Politiska beslut verkställs inte	Beskrivning av risk Risken är att politiska beslut inte verkställs. Risk att bevakning missas vid byte av anställda. Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser	 6	Kännbar	Mindre		

Huvudprocess	Riskanalys	Beskrivning av risk + Konsekvensbeskrivning	Risk	Konsekvens Ik	Sannolikhet IK	Beslut om åtgärd	Kontroll
	13 Extern kommunikation	<p>Beskrivning av risk Informationen på kommunens hemsida är föråldrad och uppdateras inte regelbundet av respektive verksamhet</p> <p>Konsekvensbeskrivning Förtroendemässiga och juridiska konsekvenser</p>	6	Lindrig	Möjlig		
	14 IT-infrastruktur	<p>Beskrivning av risk Gammal hårdvara som inte underhålls på rätt sätt p g a resursbrist eller kompetensbrist.</p> <p>Konsekvensbeskrivning Övriga verksamheter inom organisationen får stora produktionsbortfall.</p>	8	Allvarlig	Mindre		
Inköp/upphandling	15 Upphandling och inköp	<p>Beskrivning av risk Brister i genomförande av inköp eller upphandling kan leda till skadestånd eller upphandlingsskadeavgift</p> <p>Konsekvensbeskrivning Juridiska, ekonomiska, verksamhet och förtroendemässiga konsekvenser</p>	9	Kännbar	Möjlig	<p>☑ Kontroll att inköp över 100 tkr gjorts i anvisat IT-system samt stickprov på inköp</p>	<p>☑ Kontroll att inköp görs över 100 tkr i anvisat system samt stickprov på inköp</p>

2 Internkontrollplan

2.1.1 Personal

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig	Rapporteringsansvarig	Startdatum	Avstämningsdatum	Slutdatum
 Anställningsprocess Felaktig rekrytering	12	Är rekryteringsprocessen ändamålsenlig och tillämpas den	 Ej genomförd	Ulrika Granat	Karl-Olof Petersson	2024-01-01		2024-12-31

2.1.2 Verksamhet

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig	Rapporteringsansvarig	Startdatum	Avstämningsdatum	Slutdatum
 Diarietföring och utlämnande av handlingar (central risk) Om handlingar inte diarietförs innebär det att viktig information inte dokumenteras och att lagkrav inte uppnås.	9	Utbildning och introduktion Utbildning i samband med införande av nytt system	 Ej genomförd	Ulrika Granat	Elisabeth Carlstein	2023-01-01		2023-12-31

2.1.3 Inköp/upphandling

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig	Rapporteringsansvarig	Startdatum	Avstämningsdatum	Slutdatum
 Upphandling och inköp Brister i genomförande av inköp eller upphandling kan leda till skadestånd eller upphandlingsskadeavgift	9	Kontroll att inköp över 100 tkr gjorts i anvisat IT-system samt stickprov på inköp	 Ej genomförd	Elisabeth Carlstein	Karl-Olof Petersson	2024-01-01		2024-12-31

Kommunstyrelsen

Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Fastställa Intern kontrollplan för 2024

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Enligt kommunallagen 6 kap § 5 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktige antog 2021-03-21; § 12 reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att styrelsen och nämnderna upprätthåller en tillräcklig intern kontroll. dvs. de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenligt och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, forskrifter, riktlinjer, reglemente, policys mm

Enligt reglemente ska nämnderna varje år anta en plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Som grund för intern kontrollplanen ska finnas en riskbedömning. Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en riskbedömning.

Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Riskerna har sedan värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. De riskerna med högre värde kommer granskas i intern kontrollplanen.

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltning göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Diarietföring och utlämning av handlingar	Utbildning i samband med införandet av nytt system
---	--

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Upphandling och inköp	Kontroll att upphandlingar över 100 tkr sker i anvisat IT-system Stickprov inköp mot ramavtal
Anställningsprocess	Är Melleruds rekryteringsprocess ändamålsenlig och tillämpas den

Risker med avvikelser och även ej avslutade kontroller från 2023 års intern kontropplan kommer även följas upp i 2024 års plan

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltningen göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Maskiner och verktyg	Skapa rutin för att säkerställa löpande kontroll och service av maskiner och verktyg så de inte orsakar arbetsskada
Maskiner och verktyg	Kontrollera att de maskiner som innebär en risk används på rätt sätt
Dygnsvila	Skapa/rutin planering för att uppfylla nya lagen
Arrenden	Se över arrendeavtal så att de är enligt gällande taxa

Risker med avvikelser från 2023 års intern kontropplan kommer även följas upp i 2024 års plan.

Beslutsunderlag

Riskanalys och intern kontrollplan kommunstyrelseförvaltningen

Riskanalys och intern kontrollplan samhällsbyggnadsförvaltningen

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Elisabeth Carlstein
Ekonomichef
0530-181 37
elisabeth.carlstein@mellerud.se

Magnus Olsson
Samhällsbyggnadschef

Lena Franck
Förvaltningsekonom

Beslutet skickas till

Ekonomichef
Förvaltningsekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

**MELLERUDS
KOMMUN**

Intern kontrollplan

År: 2024

Nämnd: Kommunstyrelsen (Samhällsbyggnadsförvaltningen)

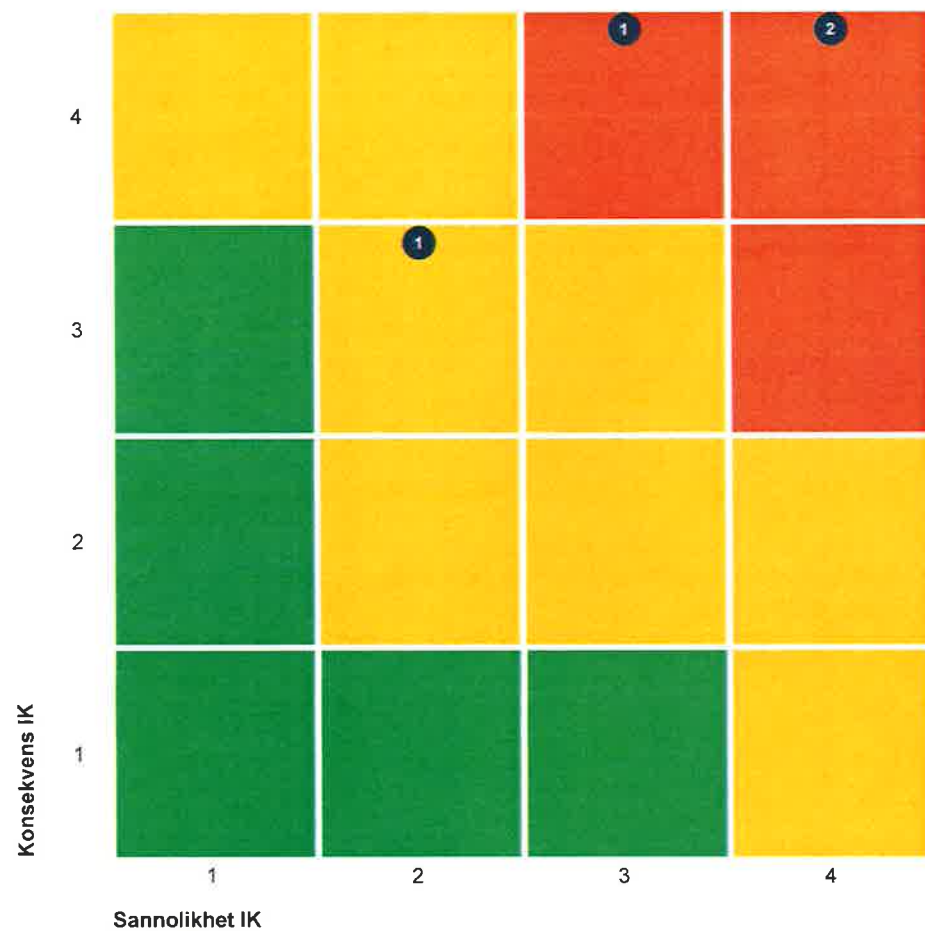
Fastställd:

Beslutsnummer:

Innehållsförteckning

1	Risikanalyis	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2	Internkontrollplan	5

1.1 Riskanalys

Konsekvens IK	Sannolikhet IK
4 Allvarlig	Sannolik
3 Kännbar	Möjlig
2 Lindrig	Mindre
1 Försumbar	Osannolik

3 Kritisk 1 Medium Totalt: 4

Huvudprocess	Riskanalys	Beskrivning av risk + Konsekvensbeskrivning	Risk	Konsekvens Ik	Sannolikhet IK	Beslut om åtgärd	Kontroll
Ekonomi							
Personal	1 Risk att rutin och kontrollplaner saknas för maskiner och verktyg	Beskrivning av risk Kan medföra arbets-skador	 16	Allvarlig	Sannolik	 Skapa rutin för att säkerställa löpande kontroll och service av maskiner och verktyg.	
	2 Risk att inte använda maskiner och verktyg på rätt sätt	Beskrivning av risk Personskador kan uppstå	 16	Allvarlig	Sannolik	 Kontrollera att de maskiner som innebär en risk används på rätt sätt.	
	3 Dygnsvila	Beskrivning av risk Risk att vi inte kan följa nya lagen för dygnsvila Konsekvensbeskrivning Lagbrott	 12	Allvarlig	Möjlig	 Skapa rutin/plane-ring för att uppfylla la-gen.	
Verksamhet	4 Arrenden	Beskrivning av risk Det finns gamla avtal och finns avtal upprä-tade. Tas rätt taxa ut? Konsekvensbeskrivning Verksamhetsmässiga och förtroendemäss-iga konsekvenser.	 6	Kännbar	Mindre	 Se över arrende-avtal så att de är en-ligt gällande taxa.	
Inköp/upphandling							

2 Internkontrollplan

2.1.1 Personal

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig	Rapporteringsansvarig	Startdatum	Avstämningsdatum	Slutdatum
 Risk att rutin och kontrollplaner saknas för maskiner och verktyg Kan medföra arbetsskador	16	Skapa rutin för att säkerställa löpande kontroll och service av maskiner och verktyg.	 Pågående	Magnus Olsson		2023-01-01	2024-12-31	2024-12-31
 Risk att inte använda maskiner och verktyg på rätt sätt Personskador kan uppstå	16	Kontrollera att de maskiner som innebär en risk används på rätt sätt.	 Pågående	Magnus Olsson		2023-01-01	2024-12-31	2024-12-31
 Dygnsvila Risk att vi inte kan följa nya lagen för dygnsvila	12	Skapa rutin/planering för att uppfylla lagen.	 Ej genomförd	Magnus Olsson		2024-01-01		2024-12-31

2.1.2 Verksamhet

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig	Rapporteringsansvarig	Startdatum	Avstämningsdatum	Slutdatum
 Arrenden Det finns gamla avtal och finns avtal upprättade. Tas rätt taxa ut?	6	Se över arrendeavtal så att de är enligt gällande taxa. Se över avtal.	 Ej genomförd	Magnus Olsson		2022-01-01	2024-12-31	2024-12-31

Kommunstyrelsen

Internkontrollplan för kommunstyrelsens verksamhet 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. Fastställa Intern kontrollplan för 2024

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunallagen 6 kap 1 § ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens eller regionens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet. Enligt kommunallagen 6 kap § 5 ska nämnden se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Kommunfullmäktige antog 2021-03-21; § 12 reglemente för intern kontroll. Reglementet syftar till att säkerställa att styrelsen och nämnderna upprätthåller en tillräcklig intern kontroll. dvs. de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenligt och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, forskrifter, riktlinjer, reglemente, policys mm

Enligt reglemente ska nämnderna varje år anta en plan för granskning och uppföljning av den interna kontrollen. Som grund för intern kontrollplanen ska finnas en riskbedömning. Kommunstyrelseförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört en riskbedömning.

Riskbedömningen innebär att identifiera de risker som kommunen utsätts för. Riskerna har sedan värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. De riskerna med högre värde kommer granskas i intern kontrollplanen.

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltning göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Diarieföring och utlämning av handlingar	Utbildning i samband med införandet av nytt system
--	--

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Upphandling och inköp	Kontroll att upphandlingar över 100 tkr sker i anvisat IT-system Stickprov inköp mot ramavtal
Anställningsprocess	Är Melleruds rekryteringsprocess ändamålsenlig och tillämpas den

Risker med avvikelser och även ej avslutade kontroller från 2023 års intern kontropplan kommer även följas upp i 2024 års plan

Under 2024 kommer kommunstyrelseförvaltningen göra riktade åtgärder och kontroller inom följande område:

Maskiner och verktyg	Skapa rutin för att säkerställa löpande kontroll och service av maskiner och verktyg så de inte orsakar arbetsskada
Maskiner och verktyg	Kontrollera att de maskiner som innebär en risk används på rätt sätt
Dygnsvila	Skapa/rutin planering för att uppfylla nya lagen
Arrenden	Se över arrendeavtal så att de är enligt gällande taxa

Risker med avvikelser från 2023 års intern kontropplan kommer även följas upp i 2024 års plan.

Beslutsunderlag

Riskanalys och intern kontrollplan kommunstyrelseförvaltningen

Riskanalys och intern kontrollplan samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Kommunstyrelseförvaltningen

Datum

2023-11-14

Diarienummer

KS 2023/481

Sida

3 (3)

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Elisabeth Carlstein
Ekonomichef
0530-181 37
elisabeth.carlstein@mellerud.se

Magnus Olsson
Samhällsbyggnadschef

Lena Franck
Förvaltningsekonom

Beslutet skickas till

Ekonomichef
Förvaltningsekonom samhällsbyggnadsförvaltningen

ÄRENDE 13

Information från ekonomichefen

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Ekonomichefen redogör för aktuella ekonomi- och finansfrågor.

ÄRENDE 14

Dnr KS 2023/158

Lägesrapportering – Införande av språkkrav för anställning i Melleruds kommun

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner rapporten.

Sammanfattning av ärendet

HR-chefen samt Socialchefen rapporterar om lägesbilden i framtagandet av ett system som kan tillhandahålla möjligheten att testa huruvida personal som söker anställning eller är anställda i Melleruds kommun uppfyller det behov till språkförståelse som förväntas behövas för att kunna tillhandahålla en tillräcklig kvalitet på de tjänster som medborgare i Melleruds kommun efterfrågar.

ÄRENDE 15

Dnr KS 2023/159

**Lägesrapportering – Revidering av Melleruds kommuns
integrationspolicy (Policy för social hållbarhet)**

Förslag till beslut

Arbetsutskottet godkänner rapporten.

Sammanfattning av ärendet

HR-chefen samt Socialchefen rapporterar om lägesbilden i framtagandet av en Policy för social hållbarhet som har som syfte att ersätta tidigare antagen Integrationspolicy.

ÄRENDE 16

Dnr KS 2023/13

Svar på motion om utredning av möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom Socialförvaltningen**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till:

1. Arbetsmiljöverkets bedömning att det i nuläget inte går att säga säkert att ändamålsenliga skor, det vill säga dämpande skor, kan eliminera belastningsskador hos personer som går och står mycket i sitt arbete. Arbetsmiljöverket har därmed gjort bedömningen att ändamålsenliga skor inte omfattas av personlig skyddsutrustning enligt lag.
2. Ökade kostnader, som inte med säkerhet kommer ge önskad effekt.

Sammanfattning av ärendet

Till kommunfullmäktige inkom 2023-01-10 en motion om att utreda möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom Socialförvaltningen. Med viss personal menas den personal som arbetar direkt med brukare inom verksamheterna Vård och Omsorg samt Stöd och Service.

Under utredningen av ärendet har det framkommit att Arbetsmiljöverket utifrån rådande kunskapsläge betraktar det som att flera samverkande faktorer på en arbetsplats är vad som resulterar i belastningsbesvär där enskilda åtgärder såsom särskilt utformade arbetsskor generellt sett inte anses kunna eliminera risken för nämnda belastningsbesvär.

Arbetsmiljöverket beskriver hur arbetsgivaren i första hand ska vidta generella åtgärder för att förebygga ohälsa där arbetsskor eller skyddsskor i vissa fall kan vara lösningen.

Arbetsmiljöverket har gjort bedömningen att ändamålsenliga skor inte omfattas av personlig skyddsutrustning enligt rådande lagstiftning och blir därmed en skattepliktig löneförmån om arbetsgivaren inte uppfyller Skatteverkets förutsättningar. För att skattefrihet ska gälla räcker det inte att skor förses med en logotyp eller enligt avtal inte får användas privat utan kravställningen är mer långtgående.

Förslaget skulle vidare innebära en ökad kostnad för arbetsgivaren på cirka 400 000kr och eventuellt en förmånsbeskattning på skon för medarbetaren själv samt då en arbetsgivaravgift på 32%. Utöver detta tillkommer en administrativ kostnad. Detta är inget som ryms inom nuvarande budget hos Socialförvaltningen och innebär då att det krävs nedskärningar i verksamheten för att kunna finansiera detta.

Därefter skulle en återkommande kostnad uppkomma för nya medarbetare samt successivt utbyte av skor. Då en del verksamheter redan har skyddsskor kan det innebära att beloppet blir lägre om de inte behöver kompletteras med ändamålsenliga skor.

Beslutsunderlag

- Motion
- Kommunfullmäktiges beslut § 13 / 2023
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Till Kommunfullmäktige Melleruds kommun

Motion

MELLERUDS KOMMUN Kommunstyrelsekontoret	
2023 -01- 10	
Diarie nr KS2023/13	Diariearbeteckn.

Utreda möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom Socialförvaltningen

Det finns flera orsaker att fokusera på Socialförvaltningens personal i Melleruds kommun. I denna motion vill vi särskilt fokusera på den personal som arbetar direkt med brukare inom verksamheterna vård och omsorg och stöd och service. Personal i chefsställning och övrig administrativ personal berörs inte av motionen.

Arbetsmiljöansvaret som kommunen har som arbetsgivare för en personal som varje dag tar mellan 10 000 – 20 000 steg på alla möjliga underlag, är en av orsakerna att fokusera på frågan om fria arbetsskor. Risken för fallolyckor och belastningsskador om personalen har felaktiga skor har återkommande påpekats av de fackliga organisationerna.

Över hela landet förs samtal om personalens löne- och anställningsvillkor. Vi politiker som skriver denna motion anser att Melleruds kommun behöver se över och utveckla våra lokala löne- och anställningsvillkor, för att kunna säkra framtida personalförsörjning och leva upp till mål att vara en långsiktigt hållbar attraktiv arbetsgivare.

I flera branscher på arbetsmarknaden har personalen fri tillgång till arbetsskor av skyddsskäl som främst regleras via lag och avtal inom arbetsmiljöområdet. Vi anser att Melleruds kommun bör undersöka möjligheterna att tillgodose rimliga möjligheter att ge personalen tillgång till fria arbetsskor genom ett politiskt beslut inom vårt kommunala självstyre inom ramen för egen budget.

Det som behöver beredas är avgränsningar, beräknad årskostnad och eventuella skattemässiga effekter, men även andra frågor kan bli aktuella.

För att kunna genomföra ett sådant beslut inom Melleruds kommun krävs en noggrann beredning och vi föreslår därför Kommunfullmäktige i Melleruds kommun att besluta följande;

- Att ge kommunchef och socialchef i uppdrag att utreda de faktiska fördelarna och möjligheterna att införa fria arbetsskor för de ovan angivna personalgrupperna.
- Att ta fram ett rättsäkert förslag till fria arbetsskor för de ovan angivna personalgrupperna på uppdrag av Kommunfullmäktige som ska redovisas före utgången av juni månad 2023.

För Socialdemokraterna

Michael Melby

För Vänsterpartiet

Pål Magnussen

§ 13**Nyttillkomna motioner****Kommunfullmäktiges beslut**

Kommunfullmäktige medger att motionerna får läggas fram och överlämnar dem till kommunstyrelsen för beredning.

Sammanfattning av ärendet

Motion om att utreda möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom socialförvaltningen
Dnr KS 2023/13

Motion om att utreda möjligheten till fria arbetsskor och utomhuskläder för personal inom förskola och fritids
Dnr KS 2023/46

Inlämnad av

Michael Melby (S)
Pål Magnussen (V)

Michael Melby (S)
Morgan E Andersson (C)
Pål Magnussen (V)

Beslutsunderlag

- Motioner.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Roland Björndahl (M): Kommunfullmäktige medger att motionerna får läggas fram och överlämnar dem till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att kommunfullmäktige bifaller detta.

Kommunstyrelsen

Motion om att utreda möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom socialförvaltningen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till:

1. Arbetsmiljöverkets bedömning att det i nuläget inte går att säga säkert att ändamålsenliga skor, det vill säga dämpande skor, kan eliminera belastningsskador hos personer som går och står mycket i sitt arbete. Arbetsmiljöverket har därmed gjort bedömningen att ändamålsenliga skor inte omfattas av personlig skyddsutrustning enligt lag.
2. Ökade kostnader, som inte med säkerhet kommer ge önskad effekt.

Sammanfattning av ärendet

Till kommunfullmäktige inkom 2023-01-10 en motion om att utreda möjligheten till fria arbetsskor för viss personal inom Socialförvaltningen. Med viss personal menas den personal som arbetar direkt med brukare inom verksamheterna Vård och Omsorg samt Stöd och Service.

Under utredningen av ärendet har det framkommit att Arbetsmiljöverket utifrån rådande kunskapsläge betraktar det som att flera samverkande faktorer på en arbetsplats är vad som resulterar i belastningsbesvär där enskilda åtgärder såsom särskilt utformade arbetsskor generellt sett inte anses kunna eliminera risken för nämnda belastningsbesvär.

Arbetsmiljöverket beskriver hur arbetsgivaren i första hand ska vidta generella åtgärder för att förebygga ohälsa där arbetsskor eller skyddsskor i vissa fall kan vara lösningen.

Arbetsmiljöverket har gjort bedömningen att ändamålsenliga skor inte omfattas av personlig skyddsutrustning enligt rådande lagstiftning och blir därmed en skattepliktig löneförmån om arbetsgivaren inte uppfyller Skatteverkets förutsättningar. För att skattefrihet ska gälla räcker det inte att skor förses med en logotyp eller enligt avtal inte får användas privat utan kravställningen är mer långtgående.

Förslaget skulle vidare innebära en ökad kostnad för arbetsgivaren på cirka 400 000kr och eventuellt en förmånsbeskattning på skon för medarbetaren

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@melleruds.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

själv samt då en arbetsgivaravgift på 32%. Utöver detta tillkommer en administrativ kostnad. Detta är inget som ryms inom nuvarande budget hos Socialförvaltningen och innebär då att det krävs nedskärningar i verksamheten för att kunna finansiera detta.

Därefter skulle en återkommande kostnad uppkomma för nya medarbetare samt successivt utbyte av skor. Då en del verksamheter redan har skyddsskor kan det innebära att beloppet blir lägre om de inte behöver kompletteras med ändamålsenliga skor.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
- Motion om att utreda möjligheten till fria arbetskor för viss personal inom Socialförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Lagar och regler

Den rådande lagstiftning; Användning av personlig skyddsutrustning (AFS 2001:3) gör skillnad på skyddsskor och arbetskor som används för att förebygga risken för belastnings- och förslitningsskador.

Arbetsmiljöverket fick i uppdrag av regeringen att redogöra för hur belastningsbesvär i rygg, höfter och knän kan förebyggas hos arbetstagare som står och går stor del av arbetsdagen. I uppdraget ingick att se över användande av arbetsutrustning, ändamålsenliga skor samt utvärdera om det till skyddsskor skulle kunna hänföras en viss kategori av skor som skulle kunna förebygga belastningsskador.

I arbetsmiljöverkets rapport (2022/034003 s.25) framkommer det följande; "Utifrån rådande kunskapsläge som finns, gällande hur belastningsbesvär ska förebyggas hos arbetstagare som står och går mycket i arbetet, är flera samverkande faktorer som behöver ses över på en arbetsplats, för att optimalt förebygga risk för ohälsa. Enskilda åtgärder såsom särskilt utformade arbetskor bedöms generellt inte kunna eliminera risken för nämnda belastningsbesvär."

Detta i sig behöver inte hindra att lämpligt utformade arbetskor används som en del i åtgärdsarbetet för att förebygga risk för belastningsbesvär för personer som står eller går mycket i sitt arbete. Arbetsmiljöverket menar också att i nuvarande regelverk finns en tydlig linje att arbetsgivaren ska i första hand vidta generella åtgärder för att förebygga ohälsa, dock om dess inte är tillräckliga finns möjlighet att se över individuella lösningar.

Finns det risk för exempelvis halka, ska skyddsskor tillhandahållas av arbetsgivaren som skyddar mot detta oavsett yrkeskategorier. Dock ska alltid allmänna tekniska skyddsåtgärder eller arbetsorganisatoriska åtgärder göras i första hand (2022/034003).

Arbetsmiljöverket har därmed gjort bedömningen att ändamålsenliga skor inte omfattas av personlig skyddsutrustning enligt rådande lagstiftning (AFS 2001:3) och blir därmed en skattepliktig löneförmån om arbetsgivaren inte uppfyller Skatteverkets förutsättningar.

Skatteverket tydliggör vad som gäller för arbetsgivare som vill tillhandahålla kläder och skor för sina anställda, som även lämpar sig för privat bruk, utan att det uppkommer en skattepliktig löneförmån:

- utgöra arbetskläder, d.v.s. de tillhandahålls för att användas i tjänsten,
- vara obligatoriska att använda i tjänsten för den anställda,
- vara avpassade för tjänsten, d.v.s. plaggen bör vara enhetliga för viss personal eller ha någon annan särskild egenskap, och
- vara försedda med arbetsgivarens namn eller logotyp så att de märkbart avviker från vanliga plagg.

För att skattefrihet ska gälla räcker det därmed inte att det endast är försedda med en logotyp eller enligt avtal inte får användas privat, utan samtliga nämnda förutsättningar bör vara uppfyllda.

Analys och ekonomisk kostnad

På Socialförvaltningen inom verksamhetsområdena Vård och Omsorg samt Stöd och Service arbetar idag ca 400 månadsanställda "direkt mot brukare". I Hemtjänsten och i en av våra dagliga verksamheter tillhandahålls skyddsskor för utomhusbruk. De köptes in som en åtgärd utifrån risker som upptäckts i verksamheten.

Marknadspriset för ett par arbetsskor uppskattas till cirka 1000 kr beroende på skons egenskaper. Det innebär att det skulle kosta ca 400 000 kr att köpa in arbetsskor till all månadsanställd personal. I beräkningen har inte timanställda medräknas. Inte heller har beräkningen tillgodosett om det finns behov av både inne och utesor hos medarbetaren.

Förutom kostnader för arbetsgivaren tillkommer en förmånsbeskattning för arbetstagaren, om inte Skatteverkets regler uppfylls enligt ovan samt en arbetsgivaravgift på cirka 32%.

En administrativ arbetsuppgift/kostnad uppstår för att administrera upphandling, inköp, systematiskt utbyte av skor mm. Utgår man från att personalen skulle tillhandahålla ett par nya skor varje år blir detta en årlig kostnad.

Slutsatser

I bakgrund till motionen beskrivs att risken för fallolyckor och belastningsskador kan kopplas till felaktiga skor av de fackliga organisationerna samt att fria arbetsskor bidrar till att utveckla våra lokala löne- och anställningsvillkor och därmed en långsiktigt hållbar attraktiv arbetsgivare.

Det stämmer att ändamålsenliga skor kan förebygga belastningsskador, dock som presenterats i rapporten är det inte bekräftat att denna åtgärd enskild förhindrar belastningsskador utan i kombination med flera faktorer.

Arbetsmiljöverket bedömer fortsatt i sin rapport 2022 att ändamålsenliga skor i arbetet inte uppfyller lagkravet för personligutrustning som skyddsskor gör. Detta innebär därmed att det inte blir ett lagkrav för arbetsgivaren och att det blir svårt för arbetsgivaren att säkerställa att Skatteverkets regler uppfylls för att medarbetaren inte ska förmånsbeskatta på arbetsskon.

Däremot är arbetsgivaren skyliga enligt lag att erbjuda skyddsskor oavsett yrke. Det avgörande är att riskerna i arbetsmiljön inte kan förebyggas på annat sätt än genom skyddsskor. Som tidigare presenterats i motionen görs detta redan inom bland annat hemtjänsten och viss enhet inom daglig verksamhet.

Förslaget skulle innebära en ökad kostnad för arbetsgivaren på cirka 400 000kr och eventuellt en förmånsbeskattning på skon för medarbetaren själv och då en arbetsgivaravgift på 32%. Utöver detta tillkommer en administrativ kostnad. Detta är inget som ryms inom nuvarande budget hos Socialförvaltningen och innebär då att det krävs nedskärningar i verksamheten för att kunna finansiera detta.

Därefter skulle en återkommande kostnad uppkomma för nya medarbetare samt successivt utbyte av skor. Då en del verksamheter redan har skyddsskor kan det innebära att beloppet blir lägre om de inte behöver kompletteras med ändamålsenliga skor.

Att löpande riskbedöma, följa upp och utvärdera den psykosociala och fysiska arbetsmiljön i våra verksamheter är ett krav utifrån arbetsmiljölagen. I Melleruds kommuns görs detta bland annat genom skyddsronder, riskbedömningar och vårt rapporteringssystem KIA, för att säkerställa en god arbetsmiljö hos våra medarbetare. Vid upptäckta risker åtgärdas detta, ett exempel som beskrivs tidigare är att arbetsgivaren redan har tillhandahållit skyddsskor till viss personal inom Socialförvaltningen.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Jenny Adamsson
HR-konsult
Jenny.adamsson@mellerud.se

Beslutet skickas till

Förslagsställaren

ÄRENDE 17

Dnr KS 2023/221

Svar på återremiss – Rapportering av avtalssamverkan 2023**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Godkänna kommunstyrelsen och nämndernas redovisning av avtalssamverkan år 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-25 att återremittera ärende gällande avtalssamverkan med en begäran om att redovisningen av avtalssamverkan sker i enlighet med struktur fastställd av Socialnämnden vid dess redovisning av informationen och med en begäran om att varje ansvarig förvaltningschef inför Kommunfullmäktige redogör för sin avtalssamverkan i samband med att ärendet återaktualiseras för beslut i Kommunfullmäktige.

Avtalssamverkan innebär att en kommun får träffa avtal om att kommunens uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun. Bestämmelser om kommunal avtalssamverkan finns i kommunallagen (2017:725), KL. Bestämmelserna ger även möjlighet till så kallad extern delegation i en viss grupp av ärenden.

Uppsiktsplikten över kommunens avtalssamverkan ligger hos kommunstyrelsen. Av 9 kap. 38 § KL framgår att kommunstyrelsen årligen ska rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning.

Kravet omfattar samtliga samverkansavtal och rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nya samverkansavtal under året och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerade och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller en region.

Rapporteringsskyldigheten kan fullgöras genom att kommunstyrelsen väcker ett separat ärende i kommunfullmäktige, i årsredovisningen eller i samband med kommunstyrelsens förslag till budget. För år 2023 rapporteras Melleruds kommuns avtalssamverkan separat genom detta ärende.

Beslutsunderlag

- Avtalssamverkan Byggnadsnämnden
- Avtalssamverkan Kommunstyrelsen/Kommunstyrelseförvaltningen
- Avtalssamverkan Kultur- och utbildningsförvaltningen
- Avtalssamverkan Socialnämnden
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
- Kommunfullmäktiges beslut § 95 / 2023

BILAGA

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Redovisning avtalssamverkan inom Plan & Byggheten verksamhetsområden per 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Nedanstående lista beskriver befintliga samverkansavtal inom Samhällsbyggnadsförvaltningen verksamhetsområden Plan & Bygg 2023, där Melleruds kommun köper eller säljer uppdrag till annan kommun. Av listan framgår när samverkansavtalen är upprättade med stöd av 9 kap 37 § Kommunallag (KL), så kallad avtalssamverkan. Den kommun som är markerad med kursiv text är uppdragstagare.

Verksamhetsområde	Uppdrag	Kommuner	Avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL	Extern delegation
Plan & Bygg	Planarkitet	Färgelanda och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej

Postadress

Melleruds kommun
xxxxxförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

Telefon

0530-180 00

Bankgiro

5502-27

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse

Beskrivning av ärendet

Sedan juli 2018 finns möjlighet till avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL. Den nya generella regleringen innebär att samverkansmöjligheterna har breddats till att avse även uppgifter som inte omfattats av tidigare samverkansbestämmelser, framförallt genom möjligheten att delegera beslutanderätt till anställd i annan kommun.

Avtalssamverkan innebär inte någon förändring av huvudmannaskapet för de uppgifter som avtalet omfattar. Den kommun som åtar sig att utföra en uppgift för någon annan kommun övertar alltså inte det övergripande ansvaret för uppgiften.

Bestämmelsen om generell avtalssamverkan i kommunallagen innebär således i vissa avseenden utvidgade samverkansmöjligheter jämfört med vad som gällt tidigare. De nya bestämmelserna innebär dock inte bara att förutsättningarna för samverkan utvidgats och gjorts enhetliga, utan de innefattar också vissa nya krav, bland annat avseende uppföljning och rapportering.

Enligt 9 kap 38 § KL ankommer det på styrelsen att årligen rapportera kommunens avtalssamverkan. Rapporteringsskyldigheten innebär att styrelsen årligen ska sammanställa befintliga och nya avtal som avser avtalssamverkan och rapportera dessa till fullmäktige. Syftet med rapporteringen är att fullmäktige ska få en överblick över den samverkan som kommunen ingår i och avsikten är att fullmäktige ska vara informerade och kunna ta fullt ansvar för verksamheten även om den utförs av en annan kommun.

Kravet på återrapportering omfattar samtliga överenskommelser om avtalssamverkan som ingås med stöd av 9 kap 37 § KL. Bestämmelsen innebär inte något krav på att innehållet i olika avtal ska återges. Men informationen måste vara tillräcklig för att fullmäktige ska få en överblick över den verksamhet som bedrivs med stöd av avtalssamverkan. Rapporteringen bör därför innehålla information om vilken verksamhet som avses, vilka parter som har träffat avtalet, om avtalet ger möjlighet till extern delegering och om denna möjlighet har utnyttjats.

Enhetschef
Suzanne Håkansson
2023-11-23
Suzanne.håkansson
@mellerud.se

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Enhetschef renhållning/plan & bygg

Redovisning av avtalssamverkan – Kommunstyrelsen, kommunstyrelseförvaltningen

En kommun eller region får ingå avtal om att någon av dess uppgifter helt eller delvis ska utföras av en annan kommun eller en annan region (avtalssamverkan). Styrelsen ska årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan (KL 9 kap 37-38 §§).

Enhet	Uppdrag, samverkansområde	Samverkande kommuner eller regioner	Samverkansform. Avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL	Extern delegation
Ekonomi	Upphandling	4 D: Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner samt ibland även Åmåls och Säffle kommuner	Nätverk med gemensamma upphandlingar	Nej
Ekonomi	Ekonomisystem – gemensam systemadministration	4 D: Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Melleruds kommuner, DMEF, Mellbo	Nätverk	Nej
Säkerhet	Civil beredskap	Bengtsfors och Melleruds kommuner	Avtalssamverkan, KL	Nej
Kansli	Telefonistsamverkan	Åmål, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud kommuner	Inget avtal, hjälper varandra och tar samtal som kommer till resp växel	Nej
Digital service	Växel och telefoni	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmåls kommuner	Muntligt avtal och beroende av varandra för att helheten ska fungera. Framtagande av avtal planeras	Nej
Personal	Lön Gemensam systemförvaltning	Åmål, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud	Gemensam systemförvaltning	Nej
Digital service / Kansli	e-arkiv	Samtliga kommuner utom Åmål i Fyrbodalen, samt Kunskapsförbundet Väst. DEMF är på väg in också.	Samverkansavtal	Nej
Ekonomi	Upphandlare	Mellerud och Dals-Ed	Avtalssamverkan, KL	Nej
Digital service	Dalslandsnätet	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål	Muntlig överenskommelse	Nej
Digital service	Brandväggar för nätet	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål	Muntlig överenskommelse	Nej
Digital service	Flera olika programvaror och systemlösningar	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och Åmål	Samverkansavtal + muntliga överenskommelser	Nej
Ekonomi	Miljö, hälsoskydd och energirådgivning	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud	Kommunalförbund	Ja

Digital service	NetWest Sweden - bildades för att öka förutsättningar att dra nytta av investeringar inom fiberinfrastrukturen. Bolaget stöttar både fiberföreningar och kommunala statsfiberbolag.	Regionalt bolag	Bolag där vi är delägare	Nej
Digital service	VästKom	Kommunerna i VGR läns gemensamma samverkansaktör med fokus på välfärd och regional utveckling.	Överenskommelse finns	Nej
Digital service / Socialförvaltningen	GITS	Gemensam Information och TjänsteSamordning. Samarbetsorgan mellan VGR och våra 49 kommuner.	Skriven överenskommelse finns	Nej
Kansli	Handläggning av P-tillstånd	Mellerud kommer att handlägga P-tillstånd åt Bengtsfors	Avtal kommer skrivas	Nej

Kommunstyrelsen

Redovisning avtalssamverkan inom Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsområden per 24 november 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Nedanstående lista beskriver befintliga samverkansavtal inom Kultur- och utbildningsnämndens verksamhetsområden 24 november 2023, där Melleruds kommun köper eller säljer uppdrag till annan kommun. Av listan framgår när samverkansavtalen är upprättade med stöd av 9 kap 37 § Kommunallag (KL), så kallad avtalssamverkan. Den kommun som är markerad med kursiv text är uppdragstagare.

Verksamhetsområde	Uppdrag	Kommuner	Avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL	Extern delegation
Antagning till gymnasieskola	Samverkansavtal för gymnasieutbildning (fritt sök) inom Fyrbodal	Bengtstors kommun Dals-Eds kommun Färgelanda kommun Lysekils kommun Melleruds kommun, Munkedals kommun Orust kommun, Sotenäs kommun Strömstads kommun Tanums kommun Uddevalla kommun Kunskapsförbundet Väst och <i>Fyrbodals kommunalförbund</i>	Nej Avtal ingått före 1 januari 2018	Nej
Avtal om samverkan inom regionalt Yrkesvux mellan vuxenutbildningarna i Bengtstors, Dals Ed, Mellerud, Åmål och Kunskapsförbundet		Bengtstors Dals Ed Mellerud Åmål och <i>Kunskapsförbundet Väst</i>	Nej	Nej

Postadress

Melleruds kommun
Kultur- och utbildningsförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Avtal om gemensamt kansli för Antagning till gymnasiet i Fyrbodal		Bengtstors kommun Dals-Eds kommun Färgelanda kommun Lysekils kommun Melleruds kommun, Munkedals kommun Orust kommun, Sotenäs kommun Strömstads kommun Tanums kommun Uddevalla kommun Kunskapsförbundet Väst och <i>Fyrbodals kommunalförbund</i>	Nej Avtal ingått före 1 januari 2018	Nej
SAMARBETSAVTAL FÖR ATT ÖKA BARN OCH UNGAS INTRESSE FÖR NATURVETENSKAP OCH TEKNIK		<i>Innovatum Science Center</i> Melleruds kommun	Nej	Nej
Primärt samverkansavtal gymnasieutbildning		Kunskapsförbundet Väst Melleruds kommun	Nej	Nej
Avtal avseende arbetsplatsförlagt lärande och lärande i arbetslivet		Kommunerna i Västra Götalandsregionen, lärosätena och Västragötalandsregionen	Nej	Nej
Samverkansavtal för familjecentral i Melleruds kommun		Västra Götalandsregionen Melleruds kommun	Nej	Nej

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beskrivning av ärendet

Sedan juli 2018 finns möjlighet till avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL. Den nya generella regleringen innebär att samverkansmöjligheterna har breddats till att avse även uppgifter som inte omfattats av tidigare samverkansbestämmelser, framförallt genom möjligheten att delegera beslutanderätt till anställd i annan kommun.

Avtalssamverkan innebär inte någon förändring av huvudmannskapet för de uppgifter som avtalet omfattar. Den kommun som åtar sig att utföra en uppgift för någon annan kommun övertar alltså inte det övergripande ansvaret för uppgiften.

§ 75

Dnr SN 2023/102

Redovisning avtalssamverkan inom Socialnämndens verksamhetsområden per mars 2023

Beslut

Socialnämnden godkänner och skickar redovisningen till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärende

Nedanstående lista beskriver befintliga samverkansavtal inom Socialnämndens verksamhetsområden mars 2023, där Melleruds kommun köper eller säljer uppdrag till annan kommun. Av listan framgår när samverkansavtalen är upprättade med stöd av 9 kap 37 § Kommunallag (KL), så kallad avtalssamverkan. Den kommun som är markerad med kursiv text är uppdragstagare.

Ett arbete pågår med att se över de äldre befintliga samverkansavtalen exempelvis LSS-, familjerätt- och familjehemheten för att nyttja möjligheten till extern delegation.

Verksamhetsområde	Uppdrag	Kommuner	Avtalssamverkan enligt 9 kap 37 § KL	Extern delegation
Förvaltningsövergripande	Socialchef	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Förvaltningsövergripande	Verksamhetschef stab- och administration	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Förvaltningsövergripande	Verksamhetschef individ- och familjeomsorg	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Förvaltningsövergripande	Verksamhetschef stöd och service	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Förvaltningsövergripande	Verksamhetschef vård och omsorg boende	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Förvaltningsövergripande	Verksamhetschef vård och omsorg övrigt	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Stab- och administration	Socialt ansvarig samordnare (SAS)	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Stab- och administration	Alkohol- och tobakshandläggning	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, <i>Mellerud</i> , Säffle och Åmål	Ja	Nej
Individ- och familjeomsorg	Enhetschef biståndshandläggning	Bengtsfors och <i>Mellerud</i>	Ja	Nej
Individ- och familjeomsorg	Skuld- /budgetrådgivning och dödsbohandläggning	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, <i>Mellerud</i> och Åmål	Ja	Nej
Individ- och familjeomsorg	Familjehemsheten	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, <i>Mellerud</i> och Åmål	Ja	Ja
Individ- och familjeomsorg	Familjerättsenheten	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, <i>Mellerud</i> och Åmål	Ja	Ja

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

MSW

Individ- och familjeomsorg	Familjerådgivning	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och <i>Åmål</i>	Ja	Nej
Individ- och familjeomsorg	LSS-enheten	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och <i>Åmål</i>	Ja	Ja
Individ- och familjeomsorg	Barnahus	Bengtsfors, Dals-Ed, Mellerud och <i>Åmål</i>	Nej	Nej
Individ- och familjeomsorg	Socialjour	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, <i>Uddevalla</i> , Vänersborg och <i>Åmål</i>	Nej	Nej
Individ- och familjeomsorg	Skyddat boende	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud, <i>Trollhättan</i> , Vänersborg och <i>Åmål</i>	Nej	Nej
Stöd och Service	Socialpsykiatri personligt ombud	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, <i>Trollhättan</i> , <i>Uddevalla</i> , Vänersborg och <i>Åmål</i>	Nej	Nej
Vård och omsorg	Korttidsplatser äldreomsorg	Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda, Mellerud och <i>Åmål</i>	Nej	Nej

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden Daniel Jensen (KD): Socialnämnden godkänner och skickar redovisningen till Kommunstyrelsen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar på förslaget och finner att Socialnämnden bifaller detta.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Svar på återremiss - Rapportering av avtalssamverkan 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

Godkänna kommunstyrelsen och nämndernas redovisning av avtalssamverkan år 2023.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2023-10-25 att återremittera ärende gällande avtalssamverkan med en begäran om att redovisningen av avtalssamverkan sker i enlighet med struktur fastställd av Socialnämnden vid dess redovisning av informationen och med en begäran om att varje ansvarig förvaltningschef inför Kommunfullmäktige redogör för sin avtalssamverkan i samband med att ärendet återaktualiseras.

Avtalssamverkan innebär att en kommun får träffa avtal om att kommunens uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun. Bestämmelser om kommunal avtalssamverkan finns i kommunallagen (2017:725), KL. Bestämmelserna ger även möjlighet till så kallad extern delegation i en viss grupp av ärenden.

Uppsiktsplikten över kommunens avtalssamverkan ligger hos kommunstyrelsen. Av 9 kap. 38 § KL framgår att kommunstyrelsen årligen ska rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning.

Kravet omfattar samtliga samverkansavtal och rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nya samverkansavtal under året och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerade och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller en region.

Rapporteringsskyldigheten kan fullgöras genom att kommunstyrelsen väcker ett separat ärende i kommunfullmäktige, i årsredovisningen eller i samband med kommunstyrelsens förslag till budget. För år 2023 rapporteras Melleruds kommuns avtalssamverkan separat genom detta ärende.

I bilagan till denna tjänsteskrivelsen återfinns en sammanställning över de samverkansavtal som varit giltiga under år 2022 från respektive sektor/funktion.

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Sammanställningen innehåller information om vilken verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet, vilka kommuner eller landsting som avtalet har ingåtts med samt om avtalet ger möjlighet till extern delegering och om denna möjlighet har utnyttjats.

Beslutsunderlag

Här anges de dokument eller de viktigare dokument som ärendet omfattar.

Beskrivning av ärendet

Här utvecklar förvaltningen vid behov sitt underlag till förslag till beslut i ärendet. Denna del bör också hållas relativt kort till förmån för överskådligheten. Längre utredningar och rapporter bör i stället läggas som bilaga till tjänsteskrivelsen.

OBS! Denna rubrik och text kommer inte med i protokoll.

Exempel på underrubriker under **Beskrivning av ärendet**:

Bakgrund

Analys

Överväganden

Ekonomiska konsekvenser

Slutsatser

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Karl-Olof Petersson
Kommunchef
0530-181 05
karl.olof.petersson@mellerud.se

Beslutet skickas till

Här redovisas till vem beslutet ska skickas.

§ 95

Dnr KS 2023/221

Rapportering av avtalssamverkan 2023**Kommunfullmäktiges beslut**

Kommunfullmäktige återremitterar ärendet i sin helhet för redovisning av avtalssamverkan utifrån de principer som Socialnämnden utgått ifrån vid sin redovisning samt med muntliga föredragningar av avtalen från ansvariga förvaltningschefer.

Sammanfattning av ärendet

Avtalssamverkan innebär att en kommun får träffa avtal om att kommunens uppgifter helt eller delvis ska utföras av annan kommun. Bestämmelser om kommunal avtalssamverkan finns i kommunallagen (2017:725), KL. Bestämmelserna ger även möjlighet till så kallad extern delegation i en viss grupp av ärenden.

Uppsiktsplikten över kommunens avtalssamverkan ligger hos kommunstyrelsen. Av 9 kap. 38 § KL framgår att kommunstyrelsen årligen ska rapportera till kommunfullmäktige om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning.

Kravet omfattar samtliga samverkansavtal och rapporteringsskyldigheten innebär att kommunstyrelsen ska sammanställa befintliga och nya samverkansavtal under året och rapportera dessa till kommunfullmäktige. Syftet med rapporteringen är att kommunfullmäktige ska vara informerade och kunna ta fullt ansvar för verksamheterna även om den utförs av en annan kommun eller en region.

Rapporteringsskyldigheten kan fullgöras genom att kommunstyrelsen väcker ett separat ärende i kommunfullmäktige, i årsredovisningen eller i samband med kommunstyrelsens förslag till budget. För år 2023 rapporteras Melleruds kommuns avtalssamverkan separat genom detta ärende.

I bilagan till denna skrivelse återfinns en sammanställning över de samverkansavtal som varit giltiga under år 2023 från respektive sektor/funktion. Sammanställningen innehåller information om vilken verksamhet som bedrivs med stöd av avtalet, vilka kommuner eller landsting som avtalet har ingåtts med samt om avtalet ger möjlighet till extern delegering och om denna möjlighet har utnyttjats.

Beslutsunderlag

- Avtalssamverkan kommunstyrelseförvaltningen
- Avtalssamverkan samhällsbyggnadsförvaltningen/byggnadsnämnden
- Avtalssamverkan kultur- och utbildningsnämnden
- Avtalssamverkan socialnämnden
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 188 / 2023
- Kommunstyrelsens beslut § 175 / 2023

Förslag till beslut på sammanträdet

Daniel Jensen (KD): Kommunfullmäktige återremitterar ärendet i sin helhet för redovisning av avtalssamverkan utifrån de principer som Socialnämnden utgått ifrån vid sin redovisning samt med muntliga föredragningar av avtalen från ansvariga förvaltningschefer.

Olof Sand (S): Kommunfullmäktige återremitterar ärendet i sin helhet med syfte att samtliga avtal redovisas sammanställt med mer ingående insyn kring avtalens specifika konsekvenser och Innebörder för verksamheterna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige bifaller Daniel Jensens förslag.

Omröstning begärs

Kommunfullmäktige godkänner följande beslutsgång

Ja-röst till Daniel Jensens förslag.

Nej-röst till Olof Sands förslag.

Omröstningsresultat

Med 16 ja-röster för Daniel Jensen förslag och 9 nej-röster för Michael Melbys förslag och 6 som avstår beslutar kommunfullmäktige att bifalla Daniel Jensens förslag.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen

Omröstningslista § 95

Ordinarie ledamöter	Parti	Ersättare	Ja	Nej	Avstår
Michael Melby	S			X	
Ulf Rexefjord	SD		X		
Ludwig Mossberg	M		X		
Morgan E Andersson	C				X
Marianne Sand Wallin	S			X	
Liselott Hassel	SD		X		
Patrik Tellander	M		X		
Karin Nodin	C	Lars-Olof Andersson			X
Thomas Hagman	S	Kerstin Pousar Lindberg		X	
Daniel Jensen	KD		X		
Jörgen Eriksson	KIM		X		
Martin Andersson	SD		X		
Ann-Sofie Fors	M		X		
Florence Jonasson	S			X	
Pål Magnussen	V			X	
Anna Sanengen	C				X
Daniel Svensson	SD		X		
Sara Kanyinda	S			X	
Henrik Nilsson	M		X		
Lars Nilsson	S			X	
Ingrid Lindberg	SD		X		
Peter Ljungdahl	C				X
Dalia Al-Mansour	S			X	
Conny Eriksson	SD				X
Lisbeth Berglöv	KD		X		
Olof Sand	S			X	
Rickard Eriksson	M		X		
Maja Holmgren	C				X
Anita Augustsson	KIM		X		
Eva Ericsson	SD		X		
Roland Björndahl	M		X		
Summa			16	9	6

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

ÄRENDE 18

Dnr KS 2023/580

Finansiering ur förfogandeanslaget, Seniorkort och Campus Dalsland**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsens beslutar att;

1. Anslå 260 tkr till kostnader för seniorkort.
2. Anslå upp till 320 tkr för upparbetade kostnader i samarbetet kring Campus Dalsland.
3. Finansiering sker ur förfogandeanslaget.

Sammanfattning av ärendet

I Budget 2023 reserverades ett antal poster i förfogandeanslaget med krav på ytterligare beslut. Bland reserverade belopp fanns bland annat finansiering av seniorkort 350 tkr och medfinansiering Campus Dalsland 320 tkr.

Kostnader för seniorkort beräknas till ca 260 tkr, där kvartalsfaktura nr 4 ännu inte är känd. Kostnaden för Campus Dalsland sammanställs vid årets slut av Bengtsfors kommun. Finansiering ur förfogandeanslaget föreslås med 260 tkr för seniorkort och med upparbetade kostnader upp till 320 tkr för Campus Dalsland.

Finansiering ur förfogandeanslaget, Seniorkort och Campus Dalsland

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslutar att;

1. Anslå 260 tkr till kostnader för seniorkort.
2. Anslå upp till 320 tkr för upparbetade kostnader i samarbetet kring Campus Dalsland.
3. Finansiering sker ur förfogandeanslaget.

Sammanfattning av ärendet

I Budget 2023 reserverades ett antal poster i förfogandeanslaget med krav på ytterligare beslut. Bland reserverade belopp fanns bland annat finansiering av seniorkort 350 tkr och medfinansiering Campus Dalsland 320 tkr.

Kostnader för seniorkort beräknas till ca 260 tkr, där kvartalsfaktura nr 4 ännu inte är känd. Kostnaden för Campus Dalsland sammanställs vid årets slut av Bengtsfors kommun. Finansiering ur förfogandeanslaget föreslås med 260 tkr för seniorkort och med upparbetade kostnader upp till 320 tkr för Campus Dalsland.

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Lotten Nilsson
Förvaltningsekonom
0530-181 39
lotten.nilsson@mellerud.se

Beslutet skickas till

Kommunchef
Personalchef
Ekonomichef
Förvaltningsekonom kommunstyrelsen

Ärende 19

Dnr KS 2023/462

Förslag om revidering av Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning**Förslag till beslut**

Kommunfullmäktige antar följande förändring i förbundsordningen för Dalslands miljö- och energiförbund:

1. I 3 § förbundsordningen införs att förbundet ansvarar för myndighetsutövning genom prövning och tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg i enlighet med bilagt förslag till ändring av förbundsordning.

Sammanfattning av ärendet

Genom en ändring av lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska kommunen bedriva tillsyn över att vissa fritidsbåtshamnar har möjlighet att ta emot avfall enligt regelverket. Kommunen ska även godkänna de avfallshanteringsplaner som fritidsbåtshamnar har en skyldighet att upprätta. I lagtexten framgår att det är den tillsynsmyndighet som utövar lokal prövning och tillsyn enligt miljöbalken som också ska utöva denna prövning och tillsyn. Då förbundet ansvarar för myndighetsutövning enligt miljöbalken för ägarkommunerna bör även denna prövning och tillsyn ingå i förbundets myndighetsansvar.

Beslutsunderlag

- Dalslands Miljö- och energiförbunds beslut § 34 / 2023
- Förslag till reviderad förbundsordning
- Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse

Sammanträdesdatum
2023-10-05

DMEF § 34

Ändring av förbundsordning till följd av förbundets ansvar för myndighetsutövning enligt Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg.

Direktionens beslut

Direktionen föreslår kommunfullmäktige i kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud att göra följande ändring i förbundsordningen för Dalsslands miljö- och energiförbund:

1. I 3 § förbundsordningen införs att förbundet ansvarar för myndighetsutövning genom prövning och tillsyn enligt Lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg i enlighet med bilagt förslag till ändring av förbundsordning.

Ärendebeskrivning

Genom en ändring av lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska kommunen bedriva tillsyn över att vissa fritidsbåtshamnar har möjlighet att ta emot avfall enligt regelverket. Kommunen ska även godkänna de avfallshanteringsplaner som fritidsbåtshamnarna har en skyldighet att upprätta. I lagtexten framgår att det är den tillsynsmyndighet som utövar lokal prövning och tillsyn enligt miljöbalken som också ska utöva denna prövning och tillsyn. Då förbundet ansvarar för myndighetsutövningen enligt miljöbalken för ägarkommunerna bör även denna prövning och tillsyn ingå i förbundets myndighetsansvar.

Beredning:

Presidium 2023-09-25
Förbundschefens tjänsteskrivelse

Beslutsgång:

Ordföranden Ludwig Mossberg (M) frågar på förslaget och finner att direktionen bifaller detta.

Expedieras:

KF Bengtsfors kommun
KF Dals-Eds kommun
KF Färgelanda kommun
KF Melleruds kommun

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Förbundsordning för Dalslands miljö- och energiförbund

1 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Dalslands miljö- och energiförbund. Förbundet har sitt säte i Mellerud.

2 § Medlemmar

Medlemmarna i kommunalförbundet är kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

3 § Ändamål m m

Förbundet ansvarar för den myndighetsutövning genom prövning och tillsyn som ankommer på medlemskommunerna enligt följande lagar på miljö- och hälsoskyddsområdet samt följdförordningar och föreskrifter till dessa:

- Miljöbalken (SFS 1998:808). Undantaget är att prövning enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken som istället utövas av respektive kommun. Tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken fullgörs dock av förbundet. Tillsynen enligt miljöbalken omfattar även den tillsyn som länsstyrelsen beslutat överlåta till medlemskommunerna.
- Livsmedelslagen (SFS 2006:804)
- Strålskyddslagen vad gäller solarier (SFS 1988:220)
- Tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer (SFS 2014:799)
- Lagen om foder och animaliska biprodukter (SFS 2006:805)
- **Lag om åtgärder mot förorening från fartyg (SFS 1980:424)**
- Övriga uppgifter som enligt svensk lag eller Europeiska unionens bestämmelser ska fullgöras av kommunal nämnd som har anknytning till ovanstående lagstiftning.

Förbundet utför energi- och klimatrådgivning utifrån tilldelade statsbidrag enligt:

- Förordning om bidrag till kommunal energi- och klimatrådgivning.

Beslut som enligt specialförfattningar ska fattas av kommunfullmäktige i kommunerna fattas i stället av förbundsdirektionen i kommunalförbundet. Beslut om taxor och lokala föreskrifter fattas dock av respektive kommuns fullmäktige.

Förbundet fullgör även kommunernas åtaganden när det gäller kalkning av sjöar och vattendrag samt medverkar i det lokala och regionala miljöövervakningsarbetet. Förbundet initierar och samordnar det miljö-, energi- och klimatstrategiska arbetet i medlemskommunerna och i förbundet. Arbetet sker i nära samverkan med medlemskommunernas olika verksamheter. Energi- och

Kommunstyrelsen

Förslag om ändring i Dalslands miljö- och energiförbunds förbundsordning - revidering

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige antar följande förändring i förbundsordningen för Dalslands miljö- och energiförbund:

1. I 3 § förbundsordningen införs att förbundet ansvarar för myndighetsutövning genom prövning och tillsyn enligt lag (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg i enlighet med bilagt förslag till ändring av förbundsordning.

Sammanfattning av ärendet

Genom en ändring av lagen (1980:424) om åtgärder mot förorening från fartyg ska kommunen bedriva tillsyn över att vissa fritidsbåtshamnar har möjlighet att ta emot avfall enligt regelverket. Kommunen ska även godkänna de avfallshanteringsplaner som fritidsbåtshamnar har en skyldighet att upprätta. I lagtexten framgår att det är den tillsynsmyndighet som utövar lokal prövning och tillsyn enligt miljöbalken som också ska utöva denna prövning och tillsyn. Då förbundet ansvarar för myndighetsutövning enligt miljöbalken för ägarkommunerna bör även denna prövning och tillsyn ingå i förbundets myndighetsansvar.

Beslutsunderlag

- Dalslands Miljö- och energiförbunds beslut § 34 / 2023
- Förslag till reviderad förbundsordning

Karl Olof Petersson
Kommunchef

Wilhelm Bodmark
Kommunsekreterare
0530-181 04
Wilhelm.bodmark@mellerud.se

Beslutet skickas till

DMEF

Postadress

Melleruds kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
464 80 MELLERUD

Besöksadress

Storgatan 13

E-post

kommunen@mellerud.se

Telefon

0530-180 00

Webb

www.mellerud.se

Bankgiro

5502-2776

Organisationsnummer

212000-1488

Ärende 20

Information från kommunchefen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunchefen lämnar information i aktuella frågor.

Ärende 21

Information från ledamöter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen.

Sammanfattning av ärendet

Ledamöterna lämnar information i aktuella frågor.

Ärende 22

Företagsbesök

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott besöker Hilmér Lantbruk AB i Melleruds kommun för att informera sig om deras verksamheter och framtidsplaner.